

# అంబు ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2, చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ ఆగస్టునెల 21 వ తేది శనివారము No 123  
 సంపుటము. ౨. రాక్షసనామ సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధ ఏకాదశి ౧౧. సంచిక ౧౨౩

**గాంధీర్వ ప్లాటు హార్నియములు.**

సామాన్యజనులకు సహితము సహకారి నుండుటకై

1 నెం. ప్లాటు రూ 80-0-0  
 2 నెం. ప్లాటు రూ 10-0-0

చాకరక నిర్ణయించడమైనది.

“హార్నియం” అనగా “శ్రవణానందకరము” అని అర్థము. స్వయంక సంగీతము నిర్వహించుటకై శ్రీయుత రాములు శ్రేష్టిగారు రచించిన శ్రీమాన్ బల్లారి కృష్ణమాచార్యులవారి నాటకపాటల సహితమైన గాంధీర్వకల్పవల్లీయను గ్రంథకల్పతరుతోడ కామధేనువువంటి యీ గాంధీర్వప్లాటు ననుసరించి పాఠకము జేయువారికి గాన విద్యకరితలామలక మైయుండు ననుటకు సంభయముండనేరదు.

ఈ గ్రంథము కాలికాబైందు రు 8-0-0 ప్రింట్ బైందు రు 2-0-0 తపాలాచార్జి ప్రత్యేకము. మద్రాసు పోర్టు సప్లయింగ్ ఏజన్సీ, 15, బ్రాడ్వే మద్రాసు.

**మోటారు బండ్లు.**

ప్రస్తుతము కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వెళ్లుటకు బండి మీదను ౧౦ గంటల కాలము పట్టుచుండెను. ఇదియు గాక మౌనమును వొంగల భయముకూడ విస్తాముగా కలుగుచున్నది. ఈ దురవస్థ కంపెనీవారు ప్రయాణికుల సదుపాయమును జాల్చించి పెప్టెంబరు 1 తేదీనుండి మోటారులను కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి కలుగు నడుపుటకు ఏర్పాటు చేసి వారు. గనుక అందరతనిన ప్రోత్సహము చేయుటగల నమ్ముచున్నాము.

**The English Motor transit Company.**  
**Automobile Engineers**  
 Proprietor, A. SUBBARAYADU  
**COO CANADA.**

ఇంగ్లీషు మోటారు ట్రాన్సిటు కంపెనీ,  
 ఆటోమొటారు ఇంజనీయరు,  
 ఆనంట్ నుప్పారాయుడు ప్రాప్రయిటరు, కాకినాడ.

మీకు గావలసిన సామానులన్నియు ఇతర చోట్లకన్న మిక్కిలి సరసముగా నిక్కడ చిక్కునప్పుడే కుప్పవ వ్యయమేల జేసికొనెదరు?

కుప్పలు మొగలగు కొయ్యకనుఁను జేయు డి. పి. రావు అందుకంవెని జనరల్ పేటర్సు రోడ్డు. మదరాసు ఎస్. సి. సచిత్రముగు కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

## శ్రీకృష్ణకర్ణామృతశ్లోకములు సంపూర్ణముగా గలిగిన

5 ఉభయపక్షముల పాటలుగల 10 అం. గీతఫలకములు.  
 డి. శ్రీనివాసాచార్యు వారివలన పొడబడినవి.  
 ఎక్కిరికొట్టి రు. 3

{ 12-12401 తృప్తాశ్లోకము	రాగమాలిక	{ 12-12406 నమామి-నారాయణ	రాగమాలిక
{ 2-12402 హే లోకా శృణుత	"	{ 12-12407 శ్రీరసాగర-తరమ్	"
{ 12-12398 యువ్య-తే-యస్య-నగర	"	{ 12-12404 ఆత్మా-యాభ్యుపస	"
{ 12-12399 నాథాధి-శ్రేణ	"	{ 12-12405 మదన-వరిహర-శితిమ్	"
{ 2-12400 కరచరణ	కాంభోజి		
{ 12-12403 హే-గోపాలక-హేకృపా	రాగమాలిక		

మాయొక్క ధరలపట్టిక కొరకు వ్రాయుడు.

స్పెన్సరు అండు కంవెని లిమిటెడ్, మదరాసు.  
**Sole Distributors for Southern India & Hyderabad**  
**SPENCER AND Co. Ltd., MADRAS.**

## ఆంధ్రపత్రిక - దినపత్రిక

చందా వివరము.

12 మాసములకు	...	రూ. 15-0-0
6 "	...	" 7-8-0
3 "	...	" 3-12-0
1 మాసమునకు	...	" 1-4-0

## ఆంధ్రపత్రిక - వారపత్రిక

12 మాసములకు	...	రూ. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో	...	" 3-8-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.  
చెన్నై పురి.

## వర్తకాభివృద్ధికి నూతనమార్గము

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును, మీరే తయారుచేయుబడిన సహజ రకపు సామానాలును, నిర్మింపబడిన నూతన యంత్రములును, ఆంధ్ర-గోకిమిన కెరింగింపవలె నన్నను, ఆంధ్ర గృహములందు నాడుకలోనికిం దేవలెనన్నను, మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర పత్రిక సర్వసిద్ధముగా నున్నది.

ఒక్క రోజునకు మాత్రమే.

ప్రకటన వ్యయము.

ఇంగ్లీషుభాషి టైపులో అచ్చుచేయించిన విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పంక్తికి రూ. 0.3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వగైరాలకు అంశము 1కి రూ. 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

పెద్దపెద్ద ప్రకటనలు దీర్ఘకాలము ప్రాటింక వలచినవారు మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయముల పట్టిక కొరకు వ్రాసిన బంపబడును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

## Wanted.

కావలెను

ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రతితాలూకా గ్రామము నందును ఆంధ్రపత్రిక పక్షమున క్రొత్త చందాదార్లను తేర్చి ఏజెంట్లు కావలసి యున్నారు.

1915 వ సం॥ డిశంబరు ఆఖరు లోపు ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్తచందాదార్లను చేర్చగలిగిన ఏజెంట్లకు మాయాలు కమిషనుగాక సీ క్రిందివిషయముగ ప్రత్యేక బహుమానము లీయబడును.

100 చందాదార్లను చేర్చగలిగినవానికి	రూ. 50-0-0
50 "	" 20-0-0
25 "	" 8-0-0
ఏకదశ రెండునెలలలోనైన 25 గురు	10-0-0

సామూహ్యమునారు మాత్రమే చందాదార్లను చేర్చబడుదురు.

వారపత్రిక చందాదారును దినపత్రిక 2 మాసముల చందాదారును ఒక్కరుగను, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారును ఇద్దరుగను, 12 మాస చందాదారును 4 గురు గను నెన్నబడుదురు.

మాదగ్గర ఏజెంట్లందఱు చేరినవానికి మాత్రమికమిషను నన్వయించును.

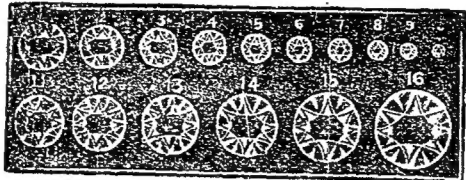
సమర్థులగు వారికి వలయునేని, పిమ్మట అమ్మి తొంజనము డిపోవారి యాషధముల యేజెన్సీ గూడ నొసగబడును.

మేనేజరు.

## ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

షరాపు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.  
తెలి విలాసము:—“ఉమ్మడియర్”

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతర మైనట్టిన్ని బర్మాసైజులకు తగు మైనటుల ఇమిటేషన్ కెంపులున్ను వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేడకాసులు అణకాసులున్ను బంగారపు నగలున్ను పైరాళ్ళుగల నగలున్ను, వట్టు రుమాళ్ళును కావసినవాడు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డర్లు పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.



## గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని శాగుచేయుటకు తోపియును నిచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేదో భాగములు యేయేపనులచేయునో అని చెడిపోయినపుడు స్వల్పముగా చేయు రిపేరులను యీయంతయు శిల్ప ఆభ్యాసపురస్కారముగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్ వీరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారిపద్దతుంచి లై సెన్సు యిచ్చించి పంపబడును. యిందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

క్లాసు ఆగస్టు రెండవ వారమున ప్రారంభింపబడును. రాదలచిన విద్యార్థులు ఆగస్టునెల 20 తేదీ లోపల 10 రూపాయలు ఆద్యాత్మికంగా పంపుకొని తన కొకస్థానమును నిలుపుకొనవలయును. పాఠశాలవిద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తా వొసంగబడును. ఈ క్రింద నుదహరించువాకి వ్రాసికొనుడు.

గ్యాల్లీ లండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు  
Galley & Co, 149, Broadway, Madras.



## The Fascinating Perfume OTTO DILBAHAR (REGD)

అందరి మనస్సును రమింపజేయు

ఆటో దిల్ బహారు

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందుకట్టి అత్యుత్తమమైన కలను. ఆర్కమోర్ సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము బొత్తుగాలేదు. చేతిరుద్దలో గాని చొక్కాను నైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచివేతల ఒక నందననను మధ్యలోనుండు యెంత సుఖమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అత్యుత్తమమైనది. ఇతర వాసనలు యేవేయుండినా యీ ఆటోదిల్ బహారు యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈవిషయము ఒకబుడ్డికి వ్రాసిపంపును.

నెల 1/2 డ్రాము 1-కి రూ. 0-8-0	వి.పి. చార్జి రూ. 0-4-0 ప్రత్యేకము.
,, 1 డ్రాము 1-కి ,, 0-12-0	
,, 1/2 అవున్సు 1-కి ,, 2-0-0	

ట్రైబ్లెస్ హోర్ నుగంధకార్డు ఒకటికి నెల 0-1-0.

వీటినితీ యువకులు ట్రైబ్లెస్ హోర్ ను వేరును పోషించి తీచునలెను. ఈ ముగంధకార్డులు ప్రతి మహిళకును గొప్పగొప్ప పేరుగల మణిమాలలలో దొరుకును. అట్లు దొరకనియెడల సోత్ ఏజెంట్లు సోత్ ఏజెంట్లు:—కల్లె ఇండియన్ డ్రస్ అన్ కెమిక్ల కంపెనీ, నెం 15, జూమారుసీరు, బొంబాయి.

మద్రాసు ఏజెంట్:—మేహతా పురషోత్తమ్ మూర్తి, నెం 29, చైనబూర్ రోడ్, పూలగడిసరూం, మద్రాసు.

## నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాడరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిరుట్టలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును.  
టికె 1-కి అ. 0-5-0

## కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పొరదోలును.

240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి అ 12

మీ ఆరోగ్యవ్యాధులకు చీమలును పడక టిడ్డెయ్యను నల్లులును, దోమలును, పుస్తక పేటికలను చిరుట్టలనుండి కాపాడును.

స్టేగు, ట్రైఫాయెడ్ నులేరియా రోగములు రావండ కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండనేరదు. అనేక వస్తుప్రదర్శనములందును అనేక బంగారుపతకములను గొప్ప బహుమానములను పొందిన వి. అజుమి అండు కంపెనీ, ఒకాక, జపాన్ వారిచే తయారు చేయబడినది. పాడరుపాటములు మాదిరియాయుటగాను కోరినచో పంపబడును.

పట్టెయొక్కనుండి వార్షికముగా తమ చిరునామా, పోస్టు, జిల్లా, విడివిడిగా వ్రాయుచునలయును.

సోలు ఏజెంట్లు:—

టి. హర అండు కో  
చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.



శారదాంబ

తృతీయ ప్రకరణము. \*

[కలెన కృష్ణ స్వామయ్య గారు]

శారదాంబ విశ్వకాశపురమునకువచ్చి రెండుమాసములైనవి. మూడవమాసమునందు నిరుదాసాత్ములగుచిందెను. ఆ విధనవచ్చిన రెండునెలలకంటె తనకాలమును గుఱునంతోమములతోనేగడపెను. తనతల్లినింట నుభయనుభవించినది కాదు ఇప్పుడు తాను వచ్చినచోటసహితము కొన్నికష్టములకు పాత్రులయ్యెను. తనమీద నధికారమును జరిపి కార్యములు చేయుచుకొనువారలుమాత్రము లేకుండిరి. ఐనను నేమాయెను. కష్టాధిదేవతమాత్రము విడువదాయెను. మెకొని వచ్చుచుండెను. ఇప్పుడాబాలకు నన్నపాదాలను శ్రద్ధతో జనపుటకును, కుటుంబ నున్నగదవియ న్నూనదాలంకారముల జేయుటకును, నింక తనకు వలయు నితరకార్యముల పరిపూర్తియొనర్చుటకు ను నింట నెవ్వరు లేకుండిరి.

పర్యవర్తనము నతిశ్రావ్యుడు జ్వరాధిదేవత గాథముగ వ్రాసెను. ఆమెను చుంచుచుండి బాత్రిగా లేవనిచ్చుటయే లేదు. ఆమె యవ్వరసమునజనించిన మూడునాల్గయెను. ఆమెను శారదాంబలేపు నింక నాడెదికొని మఱియొక్కరును లేదు. పర్యవర్తనముకు కష్టపాదాలను సిద్ధముచేసి యిచ్చుట గృహకృత్యముల నెరవేర్చుకొనుట మొదలైన సర్వ కార్యముల చేయుట యందు లక్ష్మీపురినారాజే శ్రద్ధ వహించెను. కాని శారదాంబకు నొక్క కార్యమైక నిడివదాకాదు. అట్లాతడు చెప్పకపోయినను శారదాంబ యూరకనుండుట లేదు. అతడు చేయుచున్న ప్రతిపని నాతని చేయవలదని యాటంకపరచి తానేచేయవలెననిచెను. కాని లక్ష్మీపురినారాజా వాదాలను కష్టపెట్టుచుండెనని కలచి పులెనియుండెను. నూరకుండనునుగాని శారదాంబ యూరకుండుటలేదు. ఇట్టి చిన్నతనముననే సోమరితనమును పొందక నన్ని కార్యములను చేయవలెననిచెను. చిన్నతనమునకంటెపడినట్లు పయనుచున్న వారుకల బట్టుపడదనియు, పట్టుపడినను అభ్యాసము లేక గ్రాత్రగాచేయ మొదలిడిన కష్టముగ నుండుననియు నాతనికి ప్రతీతన మిగులుచుండును. నానాట నన్ని కార్యములను చేయుటకు వలయుపడెను. కొన్నిదినులులకు తానే స్వయముగ చేయవలెననిచెను. త్రొవ్వచేయుచున్న కార్యములను పునఃపునః చేయుట నాశారదాంబ మాదనోషపడయ్యెను.

లక్ష్మీపురినారాజు తానెంతటి కష్టములకునైనను బాత్రుడగునోకొని వెంట కష్టమును జూచి యోగ్యలేదు. కనుక శారదాంబకు గృహకృత్యములలోనికి దింపి శ్రమవొందింప నయింపజేయెను. అందులో తల్లిలేనిదై పునఃకొందన యోచనైన పూర్తిఅయినదో లేదో “తనతల్లినింట నుండితల్లి కలన నింకనునున్న పరకాండగండ్ల బడి యిచ్చుటకే వచ్చినది. ఇక్కడనైన నానా కష్టమునను ముడినైనను స్వయంక గుఱుముగ జీవయాత్ర సుఖపరలెననియే యానని ముఖ్యోద్దేశము.

శారదాంబ భిన్నముభయె యుండెను. చూడయాంత రాశి మంతయు జింత చే నావరిం పడెను. తనకరిర పోషణము నందు ను ననూయత నటించుచుండెను. గృహకృత్యము లన్నియు దనవైబడినవను చింతలేదు. తనమాటులని భార్య వ్యాధినింబడి యుంటుంటే నామె దుస్థితినింజూడలేకపోయెను. అందుకనియే నావిడచింతాన్నితయయ్యెను. “ఎప్పుడెంత నెప్పుడామె యాలోగ్యకతి కాగలదోయెప్పు డట్టి పోభాగ్యమును ముదవలరక గన్నలారక గండునో” అని దైవంబుకు చేమాటు ప్రార్థించుచుండును.

లక్ష్మీపురినారాజు ఇద్దరు ముగ్గురు చికిత్సకులచిలిపించి తన భార్యకు చికిత్సచేయుచుండెని వారిని వేడికొనియెను. ఆతైవ్య లక్ష్మీ పర్యవర్తనము చేతి నాడిని బరిక్షించి యావధము లిచ్చిరిగాని వారస్సాదామె వ్యాధిని గొంచెమైనను నివారణ చేయుజాలక పోయిరి. ఇట్లే యనేమియువచ్చి మాది నిచ్చులమగోరపులైపోవుచుండిరేకాని యామె వ్యాధిని నివారింపజాలినవా రొక్కరును లేరైరి.

ఇప్పుడు శారదాంబకు పొసగినవ్యధ విస్తారమయ్యెను. ఐనను తనకాలము నొక్క ఊరికమైనను వృథాపొనిచ్చినది కాదు. తనయ త్రవ వలసిన సకలసంచారములను తానే స్వయముగ చేయుచుండెను. ఇట్లొకమాసముగ గడచెను.

ఒకనాటిదినము పగలు పదిమంటలయెను. లక్ష్మీపురినారాజు భవనముభామున నొకబండిపోవు చున్నట్లును

\* దీని ద్వితీయ ప్రకరణము ఆగస్టు నెల 14 తేదీ యందు ప్రకటింపబడెను.

“యేయ, బండినుచ్చి యాయుడైను, బండినావును.” అనుకట్లు భర్త శారదాంబ చెవిజొచ్చెను. తోడనే ఆపిల్లగృహమునుండి వెలుపలికి వచ్చెను. తలనాకిటకు వచ్చి నిలిచెను. పదునెనిమిదేండుల ప్రాయముగల యువకుఁ డొకఁడును నుమాకు యేండు డేండుల ప్రాయముగల వృద్ధుడొకఁడును బండి విడచి క్రొవ్వికి దిగిరి. ఆ బండివానికి స్వయంయకొన్న అద్ద నిచ్చిపంపినవీరి. వారు ఇంటిలోనికి వచ్చుసరికి లక్ష్మీపురినారాజు పోయి సందర్శించెను.

ఒకఁడా! రామబ్రహ్మంగారు! యిటురంకు రండు. ఇదిగో! యీ వర్షమైక గూర్చుండండి. ఇదేనా యూరినండి రావడము? తనకు వుకలమేకదా?

సర్వేశ్వరుని కృపాకటాక్షులవలన ఈ దినము సరికి వుకలమేనండి. అని రామబ్రహ్మము గారనిరి.

అబ్బాయీ! వెంకటరమణమూర్తి! నీ చేతిలోని మాటునున్న నిడిగో వీరిచేతిలోని చిన్న వెట్టెనున్న యొక గది యందు పదిలముగా దాచియుండుము. అదిగో! తూర్పుప్రక్కనున్న గదికి నేరుగానుండు బల్లయెందు విసకట్టును దీసి కొనిరమ్ము. మాగ్నానాసమున నెందరు రామబ్రహ్మముగా రు బడలియున్నారు. దేవామంతయు చెప్పటయగ్రమ్మినది.

లక్ష్మీపురినారాజుగారు! నాకెందుకండి యంత యుపచారములు చేయుచున్నారు. వెంకటరమణమూర్తి! విసకట్టును నాచేతికిమ్ము నేవిసకొనియెదను. నాకు మాస్తములు లేనా యేమి? నీకేల వృథాశ్రమము. నాకు మియింట నుపచారములు జరుగుటకు కొఱతయేయేమి? ముఖ్యముగ వచ్చిన వని వదలివెట్టి యిడమండి యూరక గూర్చుండి కాలముగడపుట? సంతోషమున కాలవారణము చేయుట కిది తగు సమయమా? ” అని రామబ్రహ్మము గారనిరి.

“మీరు వచ్చిన విధప మాకందకి సంతోషమేకదా! మీచేతి యావధక్రియలు తరులకలన నా భార్యశ్రీమముగ తొగవిమ్ము కాలగలని దృఢంబుగ నేన నొక్క వనించెన. తొగి యిదిగో! యీ గదిలోనే పరుండియున్నది చూడరా? ” అని లక్ష్మీపురినారాజు వనిరి.

నామంకాలము నాలుగు ఘంటలకు చూచెదను. ఇప్పుడు వలదు అని రామబ్రహ్మము గారనిరి.

లక్ష్మీపురినారాజుకు రామబ్రహ్మముగారు ఇప్పుటి పరిచయమునుకాదు; బాల్యమునుండియే పరిచయమును స్నేహమును కలదు. రామబ్రహ్మముగారు వైద్యము చేయుటలో మిగుల ఘటితుడు. వైద్యవిషయములో నాతనికి బహుకాలముండి బాగుగ వనుభవము కలదు. అయితృవాస్తుకు, వైద్యపరీక్షల నన్నిటియందు గృతార్థత నొందినవాఁడు. కనుకనే లక్ష్మీపురినారాజు వతని రావించి తనభార్యకు నాతనికలన నిచ్చుట చికిత్సచేయించ జలిపించెను తొలుత మూరకేతమునుండి యాతని రప్పించడ మెందుకని తలచి యితర వైద్యులచిలిపించెనుగాని వారికలన వ్యాధిభేదనం దుచే నిప్పుడు రామబ్రహ్మముగారిని విలిపించినవాడయ్యెను.

పిమ్మట రామబ్రహ్మముగారు లక్ష్మీపురినారాజు గారును భోజనాంతరము వీధియగుమీదఁ గూర్చుండి తాంబూలము నేసికొనుచు యానముకుఁ దీర్చుకొనుచు సంతాపించుచుండిరి. ఇంతలో టంగ - టంగ అని గడియారము నాలుగు ఘంటలు కొట్టెను. ఘంటకొట్టిన క్షణము చెవిబడగానే వారిరువురు భవనాంతరమునఁ బ్రవేశించి మిగుల వికాలమైకట్టియు గాలి ధారాశముగ రాఁగలగుంతటి పొడవు నెత్తునుగల రెండు కిటికీలుగలిగినట్టియునైన యొకకుప్ప)మైక గదియందు రామబ్రహ్మంగారిక వెళ్లవు మంచమును వేయించి, దానిపై మృదువు మెత్తయును దిండ్లును బరపించిరి.

“లక్ష్మీ పురినారాజుగారు! పర్యవర్తనముకు మెల్లన దోడ్కొనివచ్చి మంచముపై పరుండవెట్టుడు.”

లక్ష్మీ పురినారాజుగారు, వెంకటరమణ మూర్తి యును అట్లే మెల్లన పర్యవర్తనమును తీసికొనివచ్చి మంచమున పరుండవెట్టిరి.

“అబ్బాయీ! నేనెంతో తెలియువా? నేను రామబ్రహ్మమును కదా! నీకు చికిత్సచేయుటకై వచ్చినాను. నీ దేవామన నెట్లు ఉన్నదో చెప్పగలనా? ” అనెను.

ఆమాట లాలించినతోడనే పర్యవర్తనము కనబడిపిచూచెను. నయనముగోము యశుజల పూరితమయ్యెను. నాకుమీలో నేదో యిట్టిదని చెప్పరానట్టిబాధ కలిగియున్నది. కరీరమున దడబుట్టుచున్నది. అతిద్వారతిష్ఠియచే దేవామన

నగ్నిత్యాలవలె నెగలెగయుచున్నది. గుండె తటతటఁ గొట్టుకొన చూడెని. శిర మతిభారముగనున్నది. మాటలాడుటకుడయెత్తుర కష్టతరముగనున్నది. “అనెను.”

రామబ్రహ్మంగారి విని. తోడనే శారదాంబచేత తొగి యతికఠిన భక్తియించి యుండు చీర విప్పించి పరిశుభ్రమైన సురియొక వస్త్రమును గట్టఁ బెట్టుచు ని ఆచన శారదాంబతో చెప్పిరి. పిమ్మట ఆమెచేయిచూచి నాడిలక్షణమును బరిక్షించిరి. వెంటనే యాతడు ఉష్ణోదకమును దెప్పించి గాజుటలలలో పలిమెను జలమును బోసి తన చొక్కాను జేబులోనుండి యొకచిన్న సీసాను దీసి అందులోని ద్రావకమును యొకచిరంబు బొట్టకు గాజుటలలలో పోసి ఆమంచు బాగుగ జలముతో కలిపిన పిమ్మట దానిని మెల్లఁ పర్యవర్తనముకుఁ ద్రావించిరి. రాత్రి యేమగుంటల కంతయు నులభముగ జీర్ణముకాదగినట్టియు వ్యాధినిక్షీణనశకుఁగొనిరాదగునట్టియు లభునగు వాహారము నిప్పించిరి. మరలరాత్రి పదిఘంటల కామె చేతి నాడిని బరిక్షించి సప్తకున్న వ్యాధి ననుసరించి ప్రథమమున నిచ్చిన యావధముతోకూడ మఱియొక యావధమును గలిపి త్రాగించిరి.

ఇట్లే కొన్ని దినములు రామబ్రహ్మముగారు పర్యవర్తనము కరీరతత్వము ననుసరించి శ్రద్ధతో తనమైన నావధము లిచ్చుచుండిరి. వ్యాధి నానాటికిని క్షీణనశ లోనికి వచ్చుచున్నట్లు తోచుచుండెను. ముఖపద్మమున నొకవిధముగ వికాసము కలుగుచుండెను. శారదాంబ మనస్సు కొంతకఠినమగుటపడియెను. అత్యంతంబుగ జింతించుచుండు చింతకు కొంత విడనాడెను. పర్యవర్తనముకు ఆఁకువిడ్డ యొక్క తయియులేదు కనుకశారదాంబకు తానుకన్న మామరుకన్నను నెక్కువ ప్రేమాతిశయముతో నామెగోషించుచుండెడిది. లక్ష్మీపురినారాజుక కంటెను పర్యవర్తనముకే ఆవిడ్డమెత్త ప్రేమాదరణములు నెండు. ఎందుకనగా? శారదాంబ జననియు పర్యవర్తనమును నొకయింటియందుఁ బెరిగినవారలు. పర్యవర్తనముకు వికాలాక్షియు మేరత్రయూరిత కనుక మిగుల సమీప బంధుత్వముకూడ తన తండ్రివైపున కలిసియుండెను. వారికపురమును మిక్కిలిస్నేహము. వికాలాక్షియు తనకువివాహముయ లైవారింటికి బోవుకఠిను పర్యవర్తనమును విడిచియుండినదికాదు. అందులవలనే వికాలాక్షియు మృతి నొందినను నామె పుత్రుకను నామెను మామగ ప్రేమాతిశయమునఁ జూచి పర్యవర్తనము పోషించుచుండెను. అట్లుతన్ను మిక్కిలి యాదరణాతిశయంబున బోషించుచుండిన పర్యవర్తనము యిపుటిట్టి దీర్ఘరోగంబునఁ దగిలి పడిన దుస్థితిని శారదాంబ చూచి సహించ నీరసంబుండెను. అందులవలనే ఆవిడ్డ చాలచింతాన్నితయు మయ్యెనని తొలుతనే న్రాదుబడిరి.

నా. వి. ఎన్. శ్రీ రంగారావునువీవాడ.

- [బ్రహ్మభట్ల కట్టాభిరామకర్క గారు]
- పి. ప్రథమాంధ్రభక్త (౧ + ౨) భక్తయలులందు
  - అభ్యుదయదైట్టి + ఆమలకంబు
  - బాతీయసత్కథా + కాలకుల స్త్రీతిలో
  - దశకథంబాగిన + భర్తకాలి
  - ఆంగ్లదైనిక పత్రి + కాపురదు ముగర్పు
  - పంచేయమండి + భక్తమూర్తి
  - విజ్ఞానచందికా + విభవంబు వెదకెల్ల
  - జూమయదిన మన + మూరికరుడు
  - ఆంధ్రవిద్యావిధి + కాదెయి తనదేన
  - భవము లొసగుచున్న + తత్వవేత్త
  - శారదాకేతన + సదన విద్యాబంబు
  - కామ్యకథమిచ్చు + ముక్కలము
  - ఆంధ్ర) సర్వకళా + లాంఛనలకేర్పపు
  - పనలురేయన బాటు + కడకునాను
  - చట్టరిక్తానా సత్సభయందు మనవాల
  - విరువక పండితము వినులయకుండు
  - గీ. భూరి ఆంధ్ర) సాకేతికా + భువనయమునకు
  - మాలపురుషుండు మనకు రత్నాలమాట
  - పరగఁ జేయెనభ కాంధ్ర) + ప్రతినిధిగను
  - లండనుకు నేగినచ్చిన దంకిపురుషు
  - దైన నరసింహకర్క గారి రుతునమున
  - నేడు గుడివాడపురిని ని + త్రితలాట
  - కాలయస్థి నిరుపమాన + సర్వదాన్యు
  - తమగ యూరొపుఖండ వృ + దైంతి మెల్ల
  - దెల్పి సభ్యులకొనంద + తేజమిచ్చె.

హిందూదేశ భౌతికము.

అసలెసాంటుగారి యువన్యాసము

తిరువల్లిక్కేటి హిందూపైనున్న భౌతికవివరములను సంగ్రహించుకొని సాంకేతికశాస్త్రము:—

నిన్న సాయంత్రమున తిరువల్లిక్కేటి హిందూపై నున్న నుండియును అమ్మల తాలూకా "లిటరరీ సొసైటీ" (ప్రామాణిక సంఘము) యొక్క సాంకేతికశాస్త్రమును దివాను బహదరు ఎల్. ఎ. గోవిందరావుగారు యాధిపత్యమున జరుపబడినది. సంఘకార్యదర్శి సాంకేతిక శాస్త్రమును బట్టియు దివినివలించునంత అనిన నెంటు గారు హిందూదేశ భౌతికమును గూర్చి యొకయువన్యాసమును చేసిరి. హిందూదేశా కి వృద్ధి కలిగియున్నది, రషియా యొక్కయు అధునిక చరిత్రలను దెసాంటు గారు దావారణములను గా నూచించిరి. ఏరెడై కాభ్యుదయములకు నందలి యువజనుల కార్యసాధనము గలిగెదలమనందు ఇట్టిదేశములయందు భిన్న భిన్నములుగా నుండి అనేక స్వల్పరాజ్య భావశక్తిలై యుండెను. ఈరాజ్యము లన్నియును చక్రవర్తియగుచు నుండును, నొక చానినై మరొకటి చాడినెడల యుండెను. ఈమధ్యకు ఇట్టి యువజనులు గురైగి, తమదేశము నుద్ధరింపటకు తమదేశముల ధారవోయ నిశ్చయించిరి. దేశరాజ్యములు సంఘీభవించి రొమ్మకట్టెను ముఖ్యముగ జేసికొని, యందుండి నిరంకుశాధికారుల బాధించి ఏ రు సరుకట్టిరి. రషియా యొక నులు తమ శక్తిధర్మములతోను ననుసరించిన మార్గములు చేరెను. చక్రవర్తి ప్రయత్నములకును నిట్టిమాత్రమున పాదజూతులైనది. రషియా యందు మొట్టమొదట సామాన్య ప్రజలయొక్క విద్యాభివృద్ధి కి ప్రయత్నించిరి. సాయంత్రమున సాధారణమున నేకపట్టునవిద్యావ్యాపకమగుచున్నది. ఈయ భ్యుదయమును జూచిన రషియా యొక్క నిరంకుశాధికార్యమునకును సంఘముగ నుండెను. అందుచేత ప్రజానాయకులను బట్టుకొని, అధికారులవారిపై దేశాంతరవాసులను, కారాగృహ ప్రవేశమునుగూర్చి కార్యకర్తలకు కఠినము విధించుచుండిరి; విచారణ జేయుకొని ఘనములనుబట్టి వారలను నైతికమున సంక్షేమముచేసిరి. ఈ ప్రజాసంస్థ దేశమునందు సంక్షోభ కారణముగ పరిణమించెను. ప్రజలు మనుష్యులకంటె నేర్పూర్వమునై మరజక బాదులుగా మారిరి. అధికారుల తమయధికారమును నిరంకుశముగ వహించుచుండిరి, ప్రజలభితి యెక్కుదయ్యి, దేశములో కలవరము హెచ్చుసాగెను. ఈనకు పర్యవసానమేమి? నిరంకుశాధికారము పోయి, ప్రజా పరిపాలనా మార్గముగ "సామాన్య" స్థాపితమయ్యెను.

మనదేశము నుద్ధరింపటకు మాత్రము మన యువజనులు మేల్కొనరా! (కరతాళములు). పాతకాలలోను, కాలకాలలోను మనకు విద్యాభ్యుదయ మేల్కొనవలెనని, వారికి యావనము నందె యుత్తమాదర్శములను గలవలయును. ఏదేశమో యభివృద్ధి జెందవలెనని యోశితమయవలెనని సాధారణము చేసికొనవలసి యున్నది. యువజనులు దేశ సేవాపనులగుటకు, వారికి మొట్టమొదట స్వీయజాతియొక్క తత్వమును ప్రభోధించి, స్వాతంత్ర్యము, సంఘీభావము మున్నగు నుత్తమాదర్శములయెడ వారివృద్ధిని కాకర్పించి, దేశాభిమానమును కుప్పరించు; భృత్ కార్యముల నిర్వహించ వారిని సుతాముల జేయవలసియున్నది. కావున, యువజన ప్రభోధము పాతకాలలోనె యారంభింపవలసియున్నది. వారికి నియమించుటకు పరమగ్రంథములు తమ చరిత్రలందు రాజించిన మహనీయుల దేశసేవకు నర్పించి, మన పాతకులను గూడ దేశ సేవకు బురికొల్పినట్టి విగా నుండవలెను. ఇంట్లోను, పరిసర స్థానములకు వారి మహనీయుల చరిత్రలని ముట్టచు నుంజనము. కాని నెల్లప్పుడునుండియు, నభేదమునుండియు, గ్రామ్యులను గుఱించియు, మిల్టకుగుఱించియు జరుపుదని మన బాలకుల జెప్పిన, అత్యంత ముఖ్యమైన చరిత్రలను అన్యభాషా గ్రంథములను, మనవారలకు నంత యుపయోగకరముగా నుండవలెనని స్పష్టము మనదేశమునకు మాత్రము విశాలమగు దేశచరిత్ర లేదా? మన చరిత్రలందు మాత్రము సేర్పొనడకు మహనీయులు లేరా? ఏదో పాదేశములు స్వపరిపాలనాంతర మన్న సేవా కలలోనైన గురైతమని నాటికి దేశకల్యాణములకు మార్గమునదేశమునందాంతరముపయోగించుటకు సఫలకృతమయ్యెను. మనగ్రామ సంఘములను జేమి? చంద్రగుప్తమహాపాదసామంతుడైన ప్రజాపరిపాలనా చరిత్రమేమి? అట్టి స్వాతంత్ర్య యుక్తముగు

గ్రామపరిపాలనము దాదాపు 18 శతాబ్దమువరకు నవిచ్ఛిన్నముగ రాజ్యముగా! అందుచేతనే, మనదేశమానాడు రత్నగర్భముని యు, భాగ్యదేవతయనియు పేరు వడచుగలిగె. అందుచేతనే, మనదేశము పాశ్చాత్యుల, వాసుమేల్కొలుపగలిగె. (నవ్యము) కాని యీనాడు మనబడిబాటు నుపయోగించెడిచరిత్ర లెట్టిదిగానున్నది? వారికింకను ప్రత్యేకముగ రచింపబడినది కాబోలె (చాస్ట్యర్లములు). మన భార్య రాజ్యశాంతియు మూలబడినది. అప్పటికాభావిధానమును నెరవేరు దలంపడు. అప్పటి నీటివనలియేర్పాటులేమి? అప్పటి వ్యవసాయ కృషియందలి యభిలాషయేమి? అప్పటి వ్యాపార విజృంభణయేమి? అప్పటికి నిష్పటికని నెలతారతమ్యమున్నది? ఈవిషయములభివృద్ధి జెందుటకు మృదులరెవ్వి? యువ సంఘములను ముఖ్యముగ తేలొద్దారకులగు మన యువజనులు బాగుగ నరసి మన దేశము యొక్క భార్య చరిత్రను భార్యపు ఆర్థికస్థితి పరిశీలించి స్వస్మరణ మార్గముల నవలంబించుట గాక అని దెసాంటు గారు తవ్యసిం చిన మొదట నాటిసభా కార్యక్రమమును ముగించుచు సంఘమువారి కార్యచరణను క్లాసునియమని సంస్తులించి అభ్యుదయ దెసాంటు గారిచ్చిన యువన్యాసమునకు వారికి సభవారి తరపున వందనము లాచరించి సభకు ముగించిరి.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

హైకోర్టు (క్రిమినల్ సెషన్సు).—రెవెన్యూ సలహాదారు నెల 1 వ తేది సామవారమునాడు న్యాయగ నెవన్న ప్రారంభించుచును.

పోలీసు కాన్స్టేబులు విడిచి కేసు.—ఎన్. పోలీసు స్టేషనునకు సంబంధించిన కారామునాస్సామి ఏ కామ్రుయ లోకయ్య అను కనిస్టేబులు ఈ నెల 5 వ తేది రాత్రి త్రాగి ముగ్గురు మద్యములను కొట్టి వారినిద నొక యబ్దపు నైటు కేజు వ్రాసివెట్టిరి ఇన్వెస్ట్రగు సి. ఆలివగుగచ్చా తెచ్చి, వారి ముఠాద్రవమునండితప్పించుకొనుటకై మాచిరెరాతిరంగ స్వామిస్వామి అగోరినెట్టి ము హాగుమాస్తా కరుప్పన్ అనున తరుగున తిరువత్తూర్ హైకోర్టునందు మూసివేయబడిన యొక కక్కుకంకడిలో కూర్చుండిరి. మొదటి ముద్దాయి నారాయణ స్వామి వచ్చి మొదటి ఫిర్యాదియొడిలో కూర్చుండెను. అందుమీద ఫిర్యాది యెడిరించి కూడవలెనని, ఆయంభయాలకు ను పోట్లాట తటస్థించెను. మొదటి ముద్దాయి తీవ్రముగా కొట్టుటచే మొదటి ఫిర్యాదికి స్పృహ తీసి పోయెను. అతని దెబ్బలనుంచి క్రింద పడపోయెను. ఈలోపల తక్కిన కనిస్టేబులు వచ్చి మొదటి ముద్దాయికి తోడ్పడిరి. వారుకూడ త్రాగియుండిరి. ఈపోట్లాటలో రెండవ ఫిర్యాదికి గుమస్తానును కూడ కొన్ని చిన్న చిన్న గాయములు తగిలెను. ఫిర్యాదిల తమపై కేసుచేయుచునను భయముచేత ముద్దాయలు వారిని బలాత్కారముగా స్టేషనునకు తీసికొనిపోయి కొట్టులో వెట్టి, వారినిద నొక యబ్దపు నైటుకేజున వ్రాసివెట్టిరి. ఫిర్యాదిల బంధువు లివిషయమును ఇన్వెస్ట్రగుకు రిపోర్టు చేయగా, ఆయన విచారించి ఫిర్యాదిలను కానిస్టేబులు కొట్టినట్లు కను వెట్టి నాడు. ఇది ఫిర్యాదిల కేసు (వెసిడెన్సి మేజిస్ట్రేటు) బు బట్టానా సాపామి బహదూరుగారు ఫిర్యాదిల పక్షపు సాక్షులకు కొందరిని విచారించి, తక్కిన విచారణను ఈ నెల 8 వ తేదికి నలిపివెట్టిరి.

విద్యార్థి, వొంగిలింత నేరము:—తిరువల్లిక్కేటి హిందూపై నున్న నుండియును వైనము క్లాసు ప్రాదంతు సాందరరాజమయ్యంగారు ముత్యాలపేట హైస్కూలు నందలి యుపాధ్యాయుగు సి. ఎన్. వెంకటరామయ్యగారి తాలూకు రు24-10-0 లు వెలగల యొక బాగా రుంగరమును పట్టుకుంచెను దొంగిలించినట్లు తేలబడిన కేసు విచారణ మరల మొన్న నెల్లకొనబడినది. చుట్టుపట్టులవారిని ఉంగరము చేసిన బట్టని వెల్లుగుండి సాక్షులను విచారింపిన వెంకట (వెసిడెన్సి మేజిస్ట్రేటు) గారు ముద్దాయిని దోషిగానిరూపించి, వాని చిన్నతనము కారణముగా, కారాగృహమున వాని నెనిమిది దెబ్బల కొట్టుటకు తీర్పుచేసిరి.

WANTED:—Gentlemen every where to start a business for their own. No copital or experience is necessary. Write for particulars and plan, with 6 annas only by, M. O. to M. W. Row, c/o Postmaster, Mount Road, MADRAS.

అరెబిక్ నాకయందలి అమెరికాదేశీయులు. లండను ఆగస్టు 25.—అరబిక్ అను నొకవై నుండు అమెరికాదేశీయులలో ఎడ్యుండు వున్న మిసెస్ జోసెఫ్ బ్రెన్ బ్రుగ్ నేరీ అను వార లిరువురుమాత్రమే కనపడుటలేదు.

పాసిస్ ప్రకటనము. పారిస్ ఆగస్టు 20:—బ్రిటిషువారి నైత్యములో ఎడమ ప్రక్కనుండు నైరీతులు సల్వాలో ముందనకు పోవుచుండిరి దాదాపు బుల్లూన్ ప్రకటించబడినది. ఆగ్లోనిలో బాంబులతో యుద్ధముజరిగినది. అంతెగాని పశ్చిమరంగమున నెల్లెడల కాంతముగనె ఉండెను. లింజీకాఫ్, సోహార్డు మెన్సె లెలనద్ద జగ్జని వారికి ఆపారమగునట్లుములు. సంప్రాప్తమయ్యెనన. 250 కిలామీటర్ల వైకాల్యముగల ప్రదేశములో జగ్జనివారి సయినీతులు పడి యుండిరి.

కిచనరు ప్రభువుగారు ప్రాన్సు దేశమునకు వెళ్లుట. లండను ఆగస్టు 20:—పరాసువారి సేనాభాగమును తిలకించునయమన కిచనరు ప్రభువుగారు 1870 వ సంవత్సరపు పరాసుదేశపు యుద్ధవతకమును అంగపతకముల వైభాగమున ధరించిరి. నైత్యవధ్యమునకు నమ్ముట కాయన చాలసంతసమును తెలిగె. ఆఫ్రికాదేశపు సేనను పరీక్షించుచు ఒక అర్బు రిమా దేశపు నైకోవోగ్లో అంటిట భావనా మాటలూకులూ తప్పకవిజయము మనకే కలుగునని దేశము నైని కులుకు దేశీయసంస్థానాధిపతులను ప్రార్థనతో నుండరమ్మనని కిచనరు ప్రభువుగారిరి. ఆయనమున నెవ్వరికిని ఎట్టి సంకెటుమునలేదని ఆనైకోవోగ్లో చెప్పెను. మరియొకవోట నిద్దన నైకోవోగ్లోకులకు పతకముల నలంకరించిరి మరీ యొక చో నాల్గొకదళమును పరీక్షించుటకు బోయి. భార్యపరిచితుడగు నాసేనాని మిత్రభావముతో సంభావించిరి. పిమ్మట జనరలు బాగ్గే గారియొద్ద వెలపుతున్న కొను సమయమున నుపసేద్యులగు పరాసులందరును గౌరవాగ్గ మరట చేసెబడిరి. కిచనరు ప్రభువుగారికా రహస్యముగ నుండు సాఫ్యముకాలేదు. ఆయన నైనితులతో ప్రసంగించుచున్నపుడు ప్రజలు సంతోషధావనముల నొసరించిరి. కిచనరు ప్రభువుగారు అంగ్లపదాతి సేనను విమానదళ విభిరమును కందకములను చూచి చాల సంతసించిరి.

మధ్య రాష్ట్రములవారు 20 మోటారుబుడ్లనిమ్ము. నాగపూరు. ఆగస్టు 21:—రాష్ట్రపతి ప్రభువుగారు కోరి సంకె ఇప్పటికి 20 మోటారుబుడ్లకు తగినసామ్యు చేరినది ఇంకను మరిన్ని బుడ్లకు కొనుటకునాడ సామ్యుచేరగలదు.

ఒక ప్రదర్శనము. సర్ బెస్టినును రాష్ట్రమున గారి యాజమాన్యముక్రింద యుద్ధనిధి సహాయార్థము వత్తుప్రదర్శనకాలలో నిన్న రాత్రి యెరుగబడినది.

ఒక హత్య కేసును కొట్టివేయుట. మధుర 21 ఆగస్టు.—7-5-15 వ తేది రాత్రి కిరగంక తాలూకాలో మల్లూరు గ్రామమునకా బువంగగోళాంగ్లి రెండీకా అనునతనిని పాక్కింగరామకు అనువారలు చంపిరి కేసు చేయబడినది. రామనాడుజిల్లాజడ్జి రావు బహద్రకు డబ్లియ. యల్. వెంకట్రామయ్యగారు కేసు విచారణచేసి కొట్టివేసిరి.

దత్తమండలి దివ్యజ్ఞానసభ. కర్నూలు ఆగస్టు 21:—ఈసభ నేకును శేపును మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలు భవనమున జరుగును. ఇదిమాడవ వార్షిక సభ దత్తమండలమునకు చేరిన నాలుగుజిల్లాలనుండియు చిత్తూరునుండియు సామాజికులు చాలుంది రెవ్వరరు. నేకు మధ్యాహ్నమున అభ్యుత్థులగు బి. పి. వాడియాగారు వచ్చిరి. నేకు సాయంత్రము 5 గం. సభ నమావేశ మైనది.

ఒక జలాంతర్గామి మొట్ట ఎక్కుట. లండను ఆగస్టు 20.—ఇ. 18. అను జలాంతర్గామి బ్లాట్టికు సమద్రమునకు పోవుచుండ దారిలో సాల్ గోళం అను దెన్నార్కువారి ద్వీపమునద్ద మెట్ట ఎక్కినది. 15 గురు అంచరులు, 15 ఉద్యోగులు కాపాడబడిరి. 15 గురు కను పడుట లేదు.

మైతూరు యువరాజుగారు సేన సహా సంఘమువారికి 100 రూపాయలు సహాయము జేయుచు వారి చేసిన సత్కార్యములకు చాల సంతోష మైనదిని చెప్పిరి. హిందూ శ్రీల అభివృద్ధి దివ్యమై యువరాజు గారంత అభిమానము గలిగి యుండెదము ఆసభవారి నిమిత్తము కష్టపడుటకు మాకు చాల ప్రార్థన నిచ్చుచున్నది.



# ఆదివచ్చికాన లేక జన్మ

తుల్య 14 నా. 3-40

క నూ ౩.

తుల్య 14 నా. 20 0-0

2-వ నెంబరు పచ్చకూరము	వెల	కులం	1-5	0-6-0
కుంకుమ పువ్వు	"	"	"	2-0-0
కోజునము	"	"	"	7-0-0
భస్మము	"	"	"	౧-10-0

## వాతావరణ సితి.

1915 సం॥ ఆగష్టు నెల 21-వ తేది.

ప్రదేశములు.	21 తేది, ఉదయము నుండి రాత్రి వరకు వాయువీరము అంశములు	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్ష పాతము.	
		గ్రా	ఫా	కడచిన 24 గంటలలో	గ్రా
గోపాలపురము	29.628	90.5	80.7	...	19.18 21.15
వాల్తేరు	29.620	91.4	79.0	...	23.9 15.22
కాకినాడ	29.661	95.1	78.4	...	19.64 15.61
బంగళురు	29.661	94.8	75.2	10.0	18.80 17.46
గుంటూరు	...	97.8	75.7	1.78	15.43 ...
నెల్లూరు	29.675	99.0	83.1	...	6.45 7.24
మద్రాసు	29.700	97.9	73.7	...	11.41 10.82
కడపూరు	29.712	95.0	76.2	...	6.10 9.38
నాగపట్టణము	29.780	98.0	81.4	...	4.97 8.88
కొలంబూ	29.804	85.0	76.9	0.18	88.86 36.11
తిరువనంతపురము	29.816	84.2	75.7	...	44.97 38.26
కొచ్చికోట	29.919	85.5	74.4	...	86.17 76.91
కల్లికోట	29.787	82.8	76.1	...	86.15 88.21
పొంగళూరు	29.797	82.4	75.5	0.22	75.91 98.91
బొంబాయి	29.749	84.7	76.4	1.01	58.74 54.71
హైదరాబాదు	29.672	88.5	74.5	...	21.49 16.94
ఆంధ్రపురము	...	95.8	76.2	...	8.75 8.27
బళ్లారి	29.715	91.2	74.9	...	13.49 8.80
కర్నూలు	29.725	95.8	79.2	...	8.74 18.75
దేవర	29.705	100.8	80.6	...	10.68 18.24
బెంగళూరు	29.751	89.1	69.6	0.06	16.79 15.67
కొడైకనాళు	22.725	62.8	52.5	0.77	21.51 28.78
ఉదకమండలము	22.944	65.5	53.7	0.60	36.41 18.03
కోయంబూరు	29.777	89.2	71.4	...	9.52 7.87
నెల్లూరు	29.732	95.8	77.4	...	17.88 16.90
నీలము	29.762	93.8	74.2	...	9.59 18.52
తిరువనాపల్లి	29.746	95.6	75.9	0.07	9.20 9.91
పురుకోట	29.731	96.2	71.9	0.91	18.72 18.10
చుళురు	29.747	94.2	76.4	3.15	12.4 11.02
తిరువల్వేరి	...	...	...	...	5.93 5.56

మొత్తముమీద వాయుభారము తగ్గింది. ఈ మార్పు దక్షిణమునందుకంటే ఉత్తరమునందుకంటేగా నున్నది. పగటి తేలికైన దీప్యతలములో గాలి బాగుగ వీచుచున్నది. వాయు చలనము దక్షిణ ప్రాంతములందు తక్కువగాను, దక్షిణమునందు నియమము లేకయు నున్నది. మొత్తముమీద అన్ని ప్రదేశములందును ఉష్ణమోష్ణ స్థితి తక్కువగా నున్నది. అనేక స్థలములందు పగటి తేలికలలో గర్మము కురిసింపచుచేతను తుపానులు కొట్టినందుచేతను మార్పును నియమము లేక యున్నది. రాజధాని కూర్చు ప్రాంతములందు పగటి ఉష్ణస్థితి అధికముగా నున్నది. కడపలో ఉష్ణ స్థితి 101 డిగ్రీలకు పోచియున్నది. దక్షిణమునందుగాను, నెల్లూరు పట్టణపు సముద్రతీరమునకు ౧౨ మైళ్ళ దూరమున అధికముగా నున్నది. దక్షిణమునందుగాను తేమ చాల తక్కువగా నున్నది. దక్షిణమున ఆకాశము మబ్బులచే నిండియున్నది. గాలివానల నేకములు కొట్టినట్లు చెప్పుచున్నది. వానల కొన్నిటి వల్ల వర్షము బాగుగ కురిసింది. మొత్తముమీద కాలమానస్థితి విస్తృతమైనది యున్నది.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను,  
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

# స్థానిక వార్తలు

దీనముల వేళ:— సేతురేవు సాయంకాలము 8-56 గంటలకు దీపములు వెలిగింపబడును.

కాలమానస్థితి:— నిన్న భోజనస్థితి 97.8 డిగ్రీలు. ఆధిమోష్ణస్థితి 76.8 డిగ్రీలు.

నిమ్మజాత్యుద్ధరణసభ:— శేఖర శెల్లవారి 8 ఘంటలకు ప్రహేళికాపాఠముగా వ్యాసరవాడి మిమిక న్యూస్ పేపర్లో ఉపన్యసించును.

ఇంగ్లీషు తపాలు:— హిందూదేశమునకు విదేశములనుండి వచ్చుతపాలు “మల్టా” అను ఓడలో వచ్చే సోమవారం పగటి తేలిక బొంబాయికి వచ్చి చేరుకొని వెలియవచ్చును.

మహమ్మదీయ యువజనసంఘము:— శేఖర సాయంకాలము 5 ఘంటలకు గవర్నమెంటువారి మహమ్మదీయ ప్రెమనింగ్ న్యూస్ పేపర్లో మహమ్మదీయ నాగడికా గారు “గృహసంస్కరణము”ను గురించి వ్యాసమును చదువుదురు.

తియ్యట్టికు ఎ డనరు సానైటి:— శేఖర ఆగష్టు 22 వ తేది ఆదివారం 5-30 గంటలకు నెం 5 నుంబరాయ శెట్టి వీధిలో యీ సభవారి తరపున జె. గంగన్న బి. ఏ. గారు “వ్యవసాయ, ఆభివృద్ధి కోసం మానవసృజనమును గురించి ఉపన్యసించును.

శారదాస గీత సభ:— ఈసభవారి తరపున మంగళవారము తిరిగి తారీఖున (క్రాంతి పార్లమెంట్ కోసం) నెం. ౧౧-౧౨ వీరరాఘవ మొదలివీధి, మధులక్ష్మి కే. జి. శారదాచారి మధుర తనవరం ఆశ్రమ గారి పాటకచేర్చి నడుచును. మాయవరం నుబ్బుత్యుగుగారు ఫీజీలు వాయిచుదురు. పురుకోట దక్షిణమున మృదంగము వాయిచును. సభారామరావుగారి గోలు వాద్యమును గురించి వెనుక తెలియజేయుదును.

రామమోహన వసతిగృహ సమావేశము:— నిన్నటిదినము సాయంకాలము ఆరగంటలకు ఈ సంగ్రహసంఘి బోర్డువీధిలో గల రామమోహన వసతిగృహమున నొక యువ పాపాదసహిత సాంఘికసమావేశము జరిగెను. ఫలహారాదికములు పంచివెట్టినపిదప శ్రీ మూల గా. హరిసర్వోత్తమరావు గారు “జీవితముద్ధమునకు కావలసిన శిక్షణ” యనువిషయమును గురించి యంగ్లభాషయందు నుపన్యసించిరి. తర్కించుకొనుచు పోయినయెడల నాకమలాలోవి భారములన్నియును వాదర్యములన్నియును నొక్క కేంద్రస్థానమునకు చేరుట నిజమే యైనను ప్రాచ్య పాశ్చాత్య భేదములచే నేటిదినము ఆ దగ్గరములు నాగరకములును విభాగింపబడియున్నవనట సామాన్యముగా నంగీకరింపబడి యున్నది. పాశ్చాత్య పరిణామము భౌతికముగా జరిగిదియు ప్రాచ్యవాగరకము ఆధ్యాత్మికమునైనదియు జేసి కెంటిని కమ్యూనికేషన్లు తెచ్చు కనివెట్టికాని లోకమునకు ముక్తిలేదని. అట్టి తెచ్చు కనివెట్టి తన జీవితమున నాతెచ్చును కార్యరూపమున ప్రదర్శించు ప్రత్యేకధర్మము హైందవ భూమికి దైరమిచ్చుచున్నదని ప్రతి హేంకవుడును గ్రహించవలసి. ఈ పూర్వచరిత్రమును బరిశీలించినచో నా మాధ్యమము పుష్కలముగా కానవచ్చుచున్నది. విశేషపరమటలో ఆశ్రయధర్మములను : స్వామ్యధర్మమున పూర్వీకులచిచ్చిన ప్రాచ్యములు నా నొక్కర క్కా జించిరి. శ్రీ. రామ గంగి తే నాదుల నీ దగ్గరమును చూపి యును. కలుగింది. వైశేషిక విద్యాశాల ఆదిగాగల స్థానకారమును వివరించి మన యంత్రులధర్మముల ననుసరింతుమేని మానవుడు నిషయముగాను గాక విషయము భవభాగ్యము నందగల శక్తులను సంపాదించుటని యుండునని ప్రసంగించిరి. ప్రస్తుతము మనదేశమున వీరు సారంభించియుండు పాశ్చాత్య విషయభవజేచ్చును బుర్రాదిగా విషయ పరిశ్రమజేక్షి లేకుండుటకుచింతించిరి. విద్యార్థుల ప్రవర్తనమును ఖండించిరి. భారతమాత లోకమునకు వియ్యవలసిన సంక్షేమమును మునుననిడి. కొని పుగర్తింపవలసి దని వివరాలను నొప్పించిరి. నేడు భౌతికాభివృద్ధికి ప్రకృతి శాస్త్ర విజ్ఞానమునకు పేరందిన జర్మ

నీ కంటి రాష్ట్రమును గూడ దండవ్వగల విజ్ఞాన విచారము నకు పాటుపడుచు దానివలనవచ్చు విషయకాల్యమును స్వాధ్యక్షమున మన ప్రత్యేక నాగరకముచే కుంభి వివేచన రానుండు శాంతి రాజ్యమునకు వేళి మా స్తుల మై యుపచరించుట మన ధర్మముని యుప సంహరించిరి. ఉపన్యాసకులకు దయవారి పచ్చయిచ్చు కళాశాలాపాఠ్యములకు పి. నుబ్బుత్యుంగారును, వేంకటరమణమూర్తి గారును, ఆరుణగిరి నాయుడుగారును నుపన్యసించిరి. హరిసర్వోత్తమ రావుగారు ప్రాస్యముగా ప్రత్యుత్తర మొనగిరి. జి. వి. నారాయణగారు ఉపన్యాసకలకు వందనము లాసంగుటతో సభ ముగిసెను. ప్రేక్షకుల నేతలు వచ్చియుండిరి. ఉత్సాహముతోను సభనిజేతముతోను నుపన్యాసములకు విని సంకసించిరి.

## క్రీడా వార్తలు

ఎమ్. సి.సి. ఆసోసియేషన్ జూనియర్స్ ట్రఫ్ బాల్ ఆటలవివరము.

ఆగష్టు 25-వ తేది బుధవారము.

ఎస్. పి. జి. హైస్కూలుకు, క్రైస్తవ హైస్కూలుకు

ఆగష్టు 28 వ తేది శనివారము.

1. నైవాపేట స్కూలుకు, కల్లెలు హైస్కూలుకు,

2. పచ్చయిచ్చ హైస్కూలుకు, వెస్టి హైస్కూలుకు.

సెప్టెంబరు 1 వ తేది బుధవారము.

మద్రాసాయి బామ స్కూలుకు, హిందు హైస్కూలుకు.

సెప్టెంబరు 4 వ తేది శనివారము.

ఎస్.పి. జి. హైస్కూలుకు, వెస్టి హైస్కూలుకు.

తేమవిధముగా తెలిపించినచో, ఈవైశిష్ట్య ఆటలు మద్రాసాయిబామ క్రీడాభూమియందు ఆడబడునని తెలియజేసింది.

నై. ఎమ్. ఎమ్. ఏ. హాకియార్స్ మొట్టు.

బృహస్పతి వారమునై ఎమ్. వి. ఏ. వారు ఆడుటకు రావందున నై ఎమ్. ఎమ్. ఏ. బి. టీమ్. వారు గెలిచి నట్లు ఎన్నబడును.

శుక్ర వారము స్టార్లు యూన్యూక్ వారికి ఎఫ్. పి. యూన్యూక్ వారికి ఒక మాచ్ జరిగెను. మొదటి ఆర్థి ఘంటలో స్టార్లు వారికి ఆట ఆరు మూలముగా నుండ వారిలో డిఫెన్స్ అను ఆటకాదు చెండు గోలులు చేసెను, రెండవ ఆర్థి ఘంటలో ఇరుకేతులు కొంచెము శ్రద్ధ వహించి ఆడుచు సమానముగ బంతిని కొట్టుచుండిరి. ఇట్లుండ ఇద్దరు ఒక్కొక్క గోలుచేసిరి. ఎఫ్, పి యూన్యూక్ వారు కడపటి నిమిషములందు గోలుచేయుటకు ఎంతో ప్రయత్న పడిరి గాని ఫల ప్రాప్తి కల్గలేదు. కావున స్టార్లు వారే గెలిచిరి.

## నోటీసు.

బొంబాయి హైకోర్టు న్యాయస్థానమున  
పిటీషన్ నెంబరు 510/1914

ఇన్వాల్టెన్సీ:— ఎ. ఎం. ఈసాభాయి  
అంశ కంపెనీ బొంబాయి.

నై విషయమున డివిడెండు పంచయిచ్చుటకు సిద్ధమునబడినదిని యిందు మూలమున తెలియజేయుటకును నై. ఇంతవరకును తమకు చేరనలసిన ఋణములను ఋణపు పత్రములను నున్న ఋణదాతలందఱు 1915 సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల 14 తేది లోపుగా ప్రమాణ పత్రముల మూలమున న్యాయములను ఋణపుపత్రములను యెడల యీ డివిడెండు పంచమున సంబంధము లేకుండ తొలగింపబడునని యిందు వలన తెలియజేయుటకును నై.

ఎఫ్. సెయింట్. విల్క్యన్  
అఫ్ఫిడెయిట్ అఫ్ఫిడెయిట్, మద్రాసు.  
బొంబాయి ఆఫ్ఫిడెయిట్ ఆఫ్ఫిడెయిట్ అధికారము  
గల ఏజెంట్

విషయానుక్రమణిక.

కారణము (చరిత్రకథ)	3
హిందూదేశభౌతికము, వ్యాపకము వార్తలు	4
భౌతికవార్తలు	5
ప్రధానవార్తలు—	
స్థానికస్వపరిపాలనము-ప్రభుత్వపు కార్యదర్శులు	6
విద్యోగా మహాసంగ్రామము.	
తంత్రీవార్తలు	7-8
దేశీయ తంత్రీవార్తలు	9-10
ఇంగ్లీషు తంత్రీవార్తలు	11-12-13
జామియ-వృత్తాంతశేఖరు-వృత్తాంతములు	14

ఆంధ్రపత్రిక

1915వ సం. ఆగష్టునెల 21వ తేదీ  
నవారము

స్థానికస్వపరిపాలనము ప్రభుత్వపు  
కార్యదర్శులు.

భీమునిపట్టణము నగరపాలక సంఘము కను  
లను చక్కగా నెరవేర్చినది. అచ్చటి ప్రజలకును  
నగరపాలకులకును మధ్య బాగుగా కుదిరి కార్య  
ములు సంతృప్తికరముగా జరిగినవి డివిజనులు  
ఆసీనుగాను కలెక్టరుగాను తురకు ప్రభు  
త్వమువారు ప్రవేశించినారు. ఈ ప్రశంస కంఠ  
కును కారణమౌతును ఏకగ్రీవముగా నిర్వచితుడ  
యగు డివిజనుకు సి. సంతకరావు నాయకు గారిని  
ప్రభుత్వమువారి విమర్శను ఇతర ప్రజలనులను  
చదివినవాకి న్నురింపకపోదు. ఇత డివిజనుగా  
నిర్వచితుడయినది క కచిన మాన్చి 12 వ తేదీన.  
అంతకుముందు కొన్ని మాసము లిత డివిజను  
డివిజనుగా నుండెను. కాని నగరపాలక సంఘ  
మునకు నిర్ణీతులయిన యధ్యక్షులు హుజుర  
సంవత్సరములు ఆంగరములోని డివిజను తహసీల్దార్  
రులుగా నుండుచుండి అనధికారి ప్రజానురంజకు  
డయి పరిపాలన ప్రారంభించిన పిదప అధికారుల  
కాలమున నున్నంతరాపికి ప్రజలకు నుండలేద  
నుట నగరపాలక సంఘమువారు ప్రజలపై దెచ్చిన  
క్రమినలు ప్రాసెక్యూషనుల సంఖ్యనుబట్టియు ప్రజ  
లకు జాకిచేసిన వారంటలు మున్నగువాని సా  
ఖ్యనుబట్టియు విడమగు చున్నది. ప్రాసెక్యూష  
నులును వారంటలును 1910-11 లో 91-27 లు  
X ను 1911-12 లో 71-118 లు X ను, 1912-13 లో  
32-24 లు X ను, 1913-14 లో 44-20 లు X ను  
కల్పించుచుండ 1914-15 లో 8-12 X మాత్ర  
ముగిసినచున్నది. వమూల్లోనేమైన తక్కువ  
కలదాయనిన నదియు కానరాదు. ఒక్కనల్లగు  
మాత్రము బాకీలు పెట్టినవా రుండిరి. ఈరీతిగా  
ప్రజలకు కుండులేకపని జరుగ నగరపాలక సంఘ  
మునకు యధ్యక్షముకారిణమున నొకవిధమగు నష్ట  
ము కలిగినది. భీమునిపట్టణము కేపురుంకి గోగు, వే  
రుశనగ, కూతుకుమున్నగు నడవిదీనులు పరరా  
ష్టములకు విడివి గెగునుతీయగుచుండును. వానిని  
ప్రజ బండ్లలో నెక్కించుకొని కేపుచేర్చుచుండును.  
ఆబండ్లపొడ్లలోను బోలుకేలులవద్దను వసూలగు  
వస్తువులు కంట్రాక్టువారులకు నమ్మట యాచా  
రము, కడలిప పర్యాయము కంట్రాక్టు పుచ్చు  
కొనిన వ్యాపారస్థునికి వ్యాపార మార్గిపోయి బం  
రాకిపోకలు నిలచి పోయినందున ద్రవ్యము  
ప్రమాదముగా వసూలుకాలేదు. కావున సతకు  
నగరపాలక సంఘమునకు కిస్తీలు సకాలమునకు  
జల్లించలేదు. నగరపాలక సంఘమువారును ఆరెన్సిటి  
గాలోచించి కొంతజాగునకు నొప్పుకొనిరి. తమకు  
వస్తువురాకుండు ధనమురాబట్టుకొన బ్రయత్నించిరి.  
కాలుగునెడలలో చక్కగా విషయములాలోచించి

తుదకు కంట్రాక్టును రద్దుపరచితామే ఆకన్నులను  
ననూలుచేరు బూచుకొనిరి. ఈసంధివలనవాకి  
రు. 1,344 13-1 లు తప్పనిసరిగ నష్టమునన్నినది.  
విషయములన్నిటిని నగరపాలక సంఘమువారు ప్రభు  
త్వమువారికి చక్కగా విప్పివినించినారు. అచ్చ  
టికిని ప్రభుత్వమువారు వ్యతిరేకాభిప్రాయమును  
వ్రాయుట మానలేదు. నగరపాలక సంఘముచ్చిన  
వివరణము తమకు సంపూర్ణముగా తృప్తికరముగా  
లేదట. ప్రస్తుతపు అనుభవమునుబట్టి నేర్పుకొని  
ముందుకు కిస్తీలను కంట్రాక్టు దారులనుండి  
సకాలమున రాబట్టుటకు నేర్పుకొనవలయునట!  
మరియో విషయమునగూడ నగరపాలక సంఘ  
మును ప్రభుత్వమువారు వ్యతిరేకముగా విమర్శిం  
చినారు. ఏదోయొక పప్పు విషయమున కలెక్టరు  
వ్రాసిన యొకసందర్భమును విమర్శించుచు నగర  
పాలక సంఘమువారు భీమునిపట్టణమునకు రైల్వే  
సమస్యాయు కలిగినయెడల కలెక్టరుగారి భయము  
లకు నెడముండదని అట్టి రైల్వే సర్వేయేదనియు  
ఆ రైల్వేను శీఘ్రముగా చేయించుటకు రైల్వే  
బోర్డువాకి ప్రభుత్వమువారు సాయపడుట యన  
సంమదియు వ్రాసిరి. ఇట్టిమానవలే మరొకొన్ని  
విషయములనుగురించి వ్రాయుచున్నగునాక నభ్య  
క్షుడటనట పొందుపరచుచు పోయెను. ప్రభుత్వ  
పునిర్వచయందు వీరున్నట్టిని ప్రత్యేకపు ప్రార్థన  
లుగా గణించి యిట్టివానికి పరిపాలనా రిపోర్టు  
తావుగాదని అధ్యక్షునకు తెలియపరచు చున్నా  
మని వ్రాసిరి. నిజముగా మా కీరెండువిమర్శలును  
యేదో విమర్శింపవలెనని చేసినట్లు కానవచ్చు  
చున్నవి కా! అనసరమున్నట్లు తోచలేదు. స్థాని  
కస్వపరిపాలన యనిన స్థానికజ్ఞానముతో వివేకము  
తో నడువవలసినదిగాని చట్టమున్నదనినంతమాత్ర  
మున హృదయము లేకప్రవర్తించుట కేర్పడినదిగా  
దు. కంట్రాక్టునకు కాలవశమున సభించిన కష్ట  
ములు స్థానికుల కెరుక యగునుగాని దూరమున  
నుండు ప్రభుత్వపువారి కార్యదర్శిగారి కెరుక  
కాజాలవు. దూరముననుండు ప్రభుత్వాధికారులు  
యంత్రములవలె ప్రవర్తించ వీలుండుగాని స్థాని  
క ప్రజలతో కలసిమెలసి యుండవలసినవానికి నట్టి  
చర్య సాధ్యముకాదు. అందులోను కాకియమున  
బొత్తుగా తమకే నష్టము కలుగు సందర్భము  
లెన్నియో కలవు. వీరున్నట్టిని నాలోచించియే  
భీమునిపట్టణము నగరపాలకులు ప్రవర్తించినా  
రనుట స్పష్టము. ప్రజలతో కలియజాలని స్థానికాధి  
కారుల వాగ్యములు వేదవాగ్యము లగుచుండు  
టయు సంపూర్ణస్థానికజ్ఞానముతో ప్రవర్తించుననధి  
కారులు చీటికిమాటికి వివగ్నాన్న లగుటయు చి  
త్రము. రిపోర్టున నభ్యక్షులచేసిన మావలలోను  
మాకు తప్పు కానరాలేదు. సమయానుసారముగ  
చేసినాడే కాని ప్రత్యేకప్రార్థనలుగా చేసినట్లు  
అంగీకరించుటకు కారణములు లేవు ప్రభు  
త్వాధికారులు అనసరమని తలంతురేని ప్రత్యే  
కముగా నివేషయములు వంపుకని యగుగవచ్చును  
గాని రిపోర్టునునకు స్థలముగాదని వ్రాయునంత  
సహేతుక పరిశీతులు మాకు కాన రాలేదు. అధ్యక్షు  
లనిర్వచితుడు. ప్రజానురంజకుడు. కార్య  
పరుడు. ఇట్టివానిపై నిత స్వల్పవిషయముతో  
ప్రతిహేళ విమర్శనము అధికార సూచకముగా  
వ్రాయుట మాకు వ్యాయమని తోచలేదు. స్థాని  
కస్వపరిపాలనా శాఖాధికారి గా. శివస్వామి  
అయ్యరుగా రుండియు గూడ స్థానికస్వపరిపాలన  
యందు పాలుపడు ననధికారులకు నిర్దుతాహ  
కరములగు వ్రాతలు ప్రభుత్వమువారిపేట ప్రక  
టింపబడు చుండుట విచారకరము. కాని అయ్యరు  
గారేమి చేయగలరు? వాటికిని వారికంటె నధికులగు

గవర్నరుగారికిని కూడ ప్రభుత్వపు వారసు లగు  
కార్యదర్శులు ప్రస్తుతపు విబిధవల ననుసరించి  
కార్య నిర్ణీతలుగా నున్నారు. పేరునకు కార్య  
నిర్వాహక సంఘముతో కూడిన గవర్నరుగారను  
శీర్షిక గలరు. పేరునకు కార్యనిర్వాహక సభ్యులు  
సర్వస్వతంత్రులు. కాని జరుగునక ఇది ప్రతివిష  
యమును మొదట కార్యదర్శులవద్దకు పోవుచు  
న్నది. వారికి నేవిషయ మవసరమని తోచిననావిష  
యము మాత్రమే ఆశాఖాధికారి యగు సభ్యు  
లకు వంపబడుచున్నది. తచ్చాఖాధికారి కా  
దర్శి యభిప్రాయముతో నేకీభవించిన యె  
నంతయు క్రమముగా జరిగిపోవుచున్నది. ఆత  
డావిధముగా నేకీభవించినో కార్యదర్శి ఆవిషయ  
మును ఇతరకార్య నిర్వాహక సభ్యులకు అభిప్ర  
యములకొరకు వంపనగును. ఎక్కువ యభిప్ర  
యము లేపడుచునకు వచ్చిన నాకక్షముగా విష  
యము తీర్మానమగును. శాఖాధికారి హైందవు  
జైనచోట కార్యదర్శియు ఇతరసభ్యులును సామా  
న్యముగా నైరోపియనులే యగుట సంభవించు  
చుండుటచేత ముగ్ధముగా హైందవ లాభవిష  
యములలో సాధారణ ఐ సి. ఎస్ అగు కార్య  
దర్శియొక్క వ్యతిరేక ప్రచుర్నములే కొనసాగి  
పోవుచున్నవి పై అధికారు లెంతమందివారైనను  
గవర్నరు జనరలు గవర్నరు లెంతయువారులైనను  
కార్యనిర్వాహకసభ్యు డెంతటి హైదవుడైనను  
వారికి తెలియకయే యనేక సంగతులు మిక్కిలి  
ముఖ్యమయినవి జరిగి పోవుటకు వీలున్నది.  
ప్రభుత్వపు శాసనము మీది దృష్టిచే జరిగిపోయిన  
విషయములను ప్రభుత్వమువారు మరల పెకలింప  
నొల్లకున్నారు. ఈ కారణము చేతనే యిటీవల  
ప్రెస్ ఆఫ్ ఆఫారముగా జరిగిన యనేకావ్యామ  
ములుబద్ధించినవని మరదేశమున నభిప్రాయము  
సామాన్యముగా ప్రబలియున్నది. పత్రికల స్వాతం  
త్ర్యములతో సమానముగానే స్థానికస్వపరిపాలనా  
స్వాతంత్ర్యమును క్రిందియధికారు లనేకులకు గ్ని  
దవి దృఢమగు మారమ్మగము. స్థానిక స్వపరిపాల  
నా సంస్థలలో పరిశ్రమ హృదయ పూర్వకముగా  
జేయు హైందవులకు నీప్రకారమోత్సాహ సమయ  
మున ప్రోద్బలమిచ్చుటకు నూరుగ తృణీకారము  
నిరుత్సాహ మొరర్చుటయే యనేకుల పద్ధతిగా  
నుండకమానదు. కావున స్థానికస్వపరిపాలన వలం  
నిజమైన లాభము సమకూరవలెనని ప్రభుత్వము  
వారెంతురేని నిజముగా హైందవులను సమాన  
స్వాతంత్ర్యములతో బ్రతిష్ఠ పారులుగా నుండి  
సామాన్యమునకు కీర్తి దెచ్చుటే యాదర్శము  
యొగ్గజాతి యంగీకరించు నేని కార్యదర్శులు  
పేరున కెప్పుడో శక్తులకుకూకన్నులే క్రింది వా  
రులు గావలెను. శాఖాధ్యక్షు లన్నివిషయము  
లను పరిశీలించి స్వాభిప్రాయము సారముగనుఅన  
సరమగు విషయములలో కార్యనిర్వాహక సా  
ఘముయొక్క యభిప్రాయముసారముగ కార్య  
ములను జరుపువాడు కావలెను ప్రమాక్షియునుకు  
నీమాన్యు అగ్రవరము ప్రభుత్వము వారును  
మా నాయకులును దీనిని శీఘ్రముగా కలిగించు  
టకు ప్రయత్నింతురుగాక యని వమ్ముచున్నాము..

ప్రభుత్వమునా శివసత్సరము మరదేశమున  
సంపాదించ దలంచి నాలుగున్న రకోటి రూపాయల  
యప్పు విషయమున తపాలాశాఖాధికారి యొక  
ప్రకటనను వెలువరచి యున్నారు. ఈయప్పునకు  
కావలసిన ద్రవ్యము ఎవ్వరైనలేనే పత్రముల  
మూలముగా ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకుల మూలముగా  
స్వీకరింపబడుటయే కాక పోస్టాఫీసుల మూలముగా  
స్వీకరింపబడుటకును నేర్పాటులు జరిగి యున్నవి.  
నూరు రూపాయలకు తక్కువగాని మొత్తములు



బరోపా మహా సంగ్రామము

మరియొక గొప్ప ప్రయాణికుల నౌకను ముంచుట

జర్జనులు కొన్నా కొట్లలో ప్రవేశించుట.

కిచనరు ప్రభువు గారు ప్రాన్సుకు వెళ్లుట.

అమెరికాలో జర్జనులపన్నాగములు మరిన్ని తెల్లడిచుట.

గొండు

జార్జి చక్రవర్తిగారు అల్లరుపాటుకు వెళ్లుట. లండను ఆగస్టు 20. - క్రొత్త వైవిధ్యము పోషించు శ్రీ చక్రవర్తిగారు అల్లరుపాటుకు వెళ్లుటచే వైవిధ్యము సంతోషించిరి.

వేల్పులో బాగుపనివాండ్ర తగవు.

లండను ఆగస్టు 21. - వేల్పులో బాగుపనివాండ్రు పనిచేయుటకును, ఉభయపక్షములవారును రూస్సింగారు చెట్టిప్రకారము చేయుట కంగీకరించిరి.

స్టీమురులను ముంచుట.

లండను ఆగస్టు 21. - శాశ్వతములు మూడవలను రూములను స్పెయిను స్టీమురు ఇన్స్ట్రక్షన్లు ఇంగ్లాండు స్టీమురు బానిసను ముంచుటచేసి, శానిటలు బరికిరి.

సెప్పిస్ ను ముంచుట.

లండను ఆగస్టు 19. - నిల్వకొనెనెవారి (సెప్పిస్) యను యోడను మరియొకరిని స్టీమురు ముంచి, నావికులు సురక్షితముగా నున్నారు.

నౌకాముట్టసి.

అరబిక్ ముంచుట.

లండను ఆగస్టు 19. - వైట్ స్టావ్ కంపెనీవారి (అరబిక్) నౌకను బార్బడోస్ బ్రయాగించి ముంచి.

5,091 వరకును నౌకకర్మరులు ఇయ్యవచ్చును. ప్రభుత్వమువారి సేవింగ్సు బ్యాంకులో ద్రవ్యము కలచారు అందలి మొత్తములను సీయప్సన్ కై విని యోగింప వచ్చును. అందులో కొంతయు ప్రత్యేకముగా కొంతయు నిచ్చిన నియ్యవచ్చును. ప్రత్యేకముగానే తపాలాఫీసులో ద్రవ్యముకట్టినను కట్టవచ్చును ఈ అప్పునకుగాను ప్రభుత్వము వారు నూరు రూపాయల ప్రామిసరీ నోటులను ప్రాసి ఇత్తురు. ఈ నోటులు ఇప్పటికే ప్రారంభమయి మున్నది. వీనిపై నూటికి నాల్గురూపాయలవంతున సతీయర్థసంపత్తరమును వడ్డీ కట్టి ఇయ్యవచ్చును. నోటులను పోస్టాఫీసు వారివద్దనే జాగ్రత్తచేసి యొందవలెనని వానిపైన వచ్చు నాదాయముమీద కొకంటాకును త్రోసివేసి యిచ్చుచుందురు. ఈ ప్రామిసరీ నోటులు ఇకవరకునుండు గవర్నమెంటు ప్రముఖవలె కాలమిలి తేనివిగావు. తప్ప 1923 వ సంవత్సరము నవంబరు అంతమునకు సీప్రామిసరీ నోటుల ద్రవ్య మిచ్చివేయబడును. 1920 వ సంవత్సరము అక్టోబరునుండియే ఎప్పుడైనను ప్రభుత్వమువారు వీనిని తీర్చుటకు హక్కుగలవారై యుండురు. ఈలోపుగానే ప్రామిసరీ నోటుగలవారు ఎప్పుడైనా నెంతురేని బేరము నడపి పెట్టుటకు తపాలాఫీసుల వారే కమిషనుగాని ఇతరవిధముగు రుసుముగాని తీసికొనక ఏర్పాటులు చేయగలరు. కొలదిపాటి సొమ్ము నిలవగలవారు కొంతకాలము నకు తరువాత నాసొమ్ము నుపయోగింప దలచి అంత్యహీనముగాని వడ్డీకి తగుమైన నమ్మకము గల స్థానమున నుంప నిచ్చించిన యెడల సీప్రామిసరీ నోటులు మిక్కిలి యుపయుక్తము లని మేము వేరుగా వ్రాయ నవసరము కావరా లేదు. ఈయప్పునకు దరఖాస్తులు తపాలాఫీసులలో అక్టోబరు 10 వ తేదికిపైన సంగీకరింపబడవు.

తరువాతి సంగతి

అరబిక్ యోడలో మన్నవారిలో 815 రు నుకీతముగ నున్నారెయు మరి 48 రు రేమిడియు నింకను తెలియలేదనియు వైట్ స్టావ్ కంపెనీవారు ప్రకటించిరి.

వార్తాపత్రకల నా సుఖము.

48 రేమిడియు తెలియలేదనియు ఆయోడలో 26

అమెరికాదేశీయుల వార్తాపత్రకల నా సుఖము వారు దెబ్బచున్నారు.

అరబిక్ యోడ 15 నెలలముల బయటను దీసికొనిపో సావర్థ్యము గలది. ఈయోడ నిన్నటి మధ్యాహ్నమున తివర్యులనుండి బయటదేశీ న్యాయాధ్యక్షుల బోధించుట. 9-15 గంటలకు ఫాస్టు నెట్టువమావడున మంచివేయబడెను. 11 నిమిషముల మాత్ర మాయోడనీటి తేలియుండెను. ముందుగ దెబ్బపడెను బార్బడోస్ బ్రయాగించిరి.

బాటసారుల వివరము

ఈ యోడలో రెండవ తరగతి ప్రయాణికులు 123 ను 10 రోడను నడపువారును అరబిక్ కంపెనీల నున్నారు. మొదటి తరగతి ప్రయాణికులు లేరు.

ఇరవీళ్లు నెక్కువనుండి ప్రయాణికులను అందరికి సరిపోవు నన్ని పడవ లీయోడలో నున్నది. దింపబడిన పడవలలో వీరందరకు శుభముగా నిమగ్నమవును.

ప్రయాణికుల దుస్థితి

లండను ఆగస్టు 20. - అరబిక్ యోడనుండి దింపబడిన పడవలలోనుండి 123 ప్రయాణికులను 20 గంటలముందు దీసికొని నిన్నటి సాయంత్రమునకు రెండు యోడలు క్రియబడుతున్నవచ్చెను. ప్రయాణికులలో గే తేడయ మాత్రమే కనుబడక యున్నారు.

నాకశేషము

నాకశేషముల మాత్రమే నున్న నీ రగతు. దుస్తులు చాలినన్ని లేవు. బోపిలు లేవు. చాలవందలకి యాభయలపొడను కిరక్కు లందును దెబ్బలు తగిలి యుండెను. వీరిని మోటారు బండ్లలో నెక్కించి వైద్యసహాయమునకై పూటహాల్లులలోకి దీసికొని పోవలసి వచ్చెను.

మరియొక విధము.

తరువాతయిన బార్బడోస్ బ్రయాగించుటకు ముందుగ నౌక బ్రిటిషు స్టీమురు ముంచుట అరబిక్ లోని ప్రయాణికులనుంచి రక్షకపటకాలను ధరించుటకు పనిచేసి. ఈ పటకాలను వారు నడుచుటకు దిగించుకొనిరి. ఇంతలో అరబిక్ యోడ బార్బడోస్ వరలిరి. ప్రాంతక్షణవార్ధము శావలను తెప్పలను వెంటనే దిండిరి. ప్రయాణికులు వీరిలో నెక్కిరి చాలవందల వీళ్లలోపడి తెప్పల నంటబెట్టుకొని యుండిరి. సామాన్యముగా మాకలికుడున్న స్త్రీలవలెను నిద్రకు కళాసీ లీతులగుచు తెప్పలనెక్కించిరి. బార్బడోస్ బ్రయాగించునప్పటికి స్త్రీలలోన నేకులు తమకు గడులయు దుండి. వీరందరకు రాత్రి ధరించిన దుస్తులతోడనే వై: పరుగునవచ్చిరి. వీరికి దుప్పటుల నిచ్చిరి. శానిటలు శ్రేష్ఠతమగు కిక్ యుండకపోయినచో 200 మందికి వైగా ప్రయాణికులు హతులయి యుండురని ఒక అమెరికాదేశీయుడకు ప్రయాణికుల దుయన్నాకు అరబిక్ యోడలోనున్న ప్రయాణికులలో 8 కురు తప్ప మిగిలిన వారందరకు సురక్షితముగ క్రియబడుతున్న జేర్చబడిన వయిటు స్టావ్ కంపెనీవారి యుక్యోగీయులు దెబ్బచున్నారు. కన్నడని 8 రోజులు 4 య అమెరికా దేశీయులు.

అరబికునౌక కెస్తారు.

లండను ఆగస్టు 21. - అరబికునౌక కెస్తారు. కాలి లోడెబ్బకరిగింది. నేనుజలూతగొమిని మావలేదుగాని బార్బడోస్ మాత్రమే చూచిరి. తప్పించుకొనుట కనకాశేషులే పోయెను. మేము పడవలలో దిగుటకు 8 నిమిషములు మాత్రమే క్యరకముండెను అని ఆ స్పెషు.

అస్పెంటు పెర్మనగాను.

బార్బడోస్ ప్రయాణికుల గదియొద్ద తగిలి నీళ్లతోటైలు ప్రేకించి. ఆభాగముంతయు చీలిపోయింది. ప్రయాణికుల లబ్ధుడభావములను ముగించిరి అస్పెంటు పెర్మనగానుచెప్పెను.

గాల్వెస్టను లేక్కిన ప్రదేశములలో

సంబంధములేకుండు చేయబడుట.

లండను ఆగస్టు 19. - బెగ్నానులోను తుపానునుండి గాల్వెస్టను లేక్కిన ప్రదేశములలో సంబంధము లేనివారిని చేయబడినది. తుపాను తగ్గుచుండెనని వాయువార్తలవలన తెలియవచ్చింది. ఇల్లనుండి వరదలు పొర్రినవి. వీరికి అధికమైన వర్షము కలిగింది. వైవిధ్యము గొనిపోవ నౌక మెక్ లిన్స్ అనునది పెట్టినెక్కినది సమాధి: అరమైలుమారమున నున్నది. హూస్టనులో చాలావం టోయిరి. ఇక్కడ వర్షములు మిలియను పౌడ్లవర కుం

ఇండియా యోడలోని హత శేషములు

నిర్బంధించబడుట.

లండను ఆగస్టు 19. - తమ పడవలలోనే తేజీరిన ఇండియానుకు సామాధ్యక్షులగునలో 12 ములను 88 గ్లౌ కళాసీలను నిర్బంధించునందుకు నా దొరతనమువారు నిశ్చయించిరి. తటస్థదేశీయుల జేర్చినవారిని ఇంగ్లాండునకు పోనిచ్చెదరు.

ఖనిజ కార్మికుల చట్టము

లండను ఆగస్టు 19. - కార్మికుల రెమిడి కోజున కెక్కువకాలము పనిచేయరాదననుచు నా చతులలో నుండి తగ్గించుట కాలించిరి ఖనిజ నౌక పెద్దపథలో కొలదికాలములోనే గూడె

ప్రత్తి ఎగుమతి నిరో

లండను ఆగస్టు 18. - వాషి నిరోధించుటకు మిత్రపక్షుడనివారు అంగీకారమువారు ప్రకటించిరి.

రెండు ఆంగ్ల ధూమనౌకలను ముంచుట.

లండను, ఆగస్టు 21. - బారసు ఎరస్మీను, రెస్టా ఆను ధూమనౌకలు రెండును ముంచబడినవి నావికులు

లెఫ్టనెంటు కర్నలు స్పిన్యెనుగా

లండను, ఆగస్టు 21. - ఇరికరక దుండిన లెఫ్టనెంటు కర్నలు స్పిన్యెనుగా రక్షకసంఘమునకు కార్యదర్శిగా నియమించుట.

మరణము.

లండను ఆగస్టు 19. - కార్మికులు గారు చనిపోయిరి.

ప్రాచు

ఆర్టాయిలోని పోరాటము.

లండను ఆగస్టు 19. - పొరను ఆర్టాయి ప్రాంతము పోరాటము మిక్కిలి యత్యుతముడని సాచెములందు జర్జునీవా కంధకసూక్ష్మకాశ నౌకదాని జర్జునీవా రనేకసార్లు ప్రతికారము లొచ్చిరి. కాని గొట్టితియి. వివిధప్రదేశములందున్న ప్రాచివా: క్రతుదశముల నోర్చెను. లింగ్ కిభాగ్రా చురీత్రముగ జరుగుచున్నది. ప్రాత్యే: ముందుకుపోయి. ప్రాచివా: ఖ

తీవ్రముగు ఫిర

లండను ఆగస్టు 21. - నేనామ్ము ముందు ఫిరంగి ముద్దయు తీవ్రముగా లింగ్ కాఫ్ వద్దను ప్రాట్టు మెట్ల వద్ద ఫిరంగి ముద్దయు నడపిరి. నిన్నటికి ముందుకు పోయినపుడు గులను ఖయిదీలను ?

జర్జునీవ

అలప

తివార్త

(క్రిష్టి మూడు) అంశము 19: — అప్పర పోల్సు అనునదిక  
యొట్టు వ్రాసుచున్నది. వార్యే జేతపు తపాలుయొడను జర్మనీ  
వారి ఈశ్వరమి బట్టెనువార్ల వినివపును వార్యే జేతములు  
త్రేతలుగ నుండునట్టికొంది. ఈ శృత్యమునకు జేతములెల్ల  
నును నువితపూరితు లగుచును. తపాలుయొడను పట్టుకొను. వే  
ఇంగ్లండువారి కొంతయు నప్పయకలుగను. ఇంగ్లండువారికి గలి  
గెను: పప్తమును మా జేతమునకు కలుగు నప్పయతో పోల్చిమాడ  
మాన్సికకాంతక ముగును. తరువతే నకు తపాలును కొంగి  
లింపుట గొరనీ నునుగు యొద్దకక్కరకు కాద.



అమెరికా

తూపాను ప్రమాదము.

న్యూయార్క్. ఆగస్టు 20:— టెక్ససులోని దాల నుండి తూపానుపట్టి 100 మంది చనిపోయిరి. ప్రతిచేలకు చాల నష్టము కలిగినది. గాల్వెస్టన్ లో 14 గురు చనిపోయిరి. 500 ఇండ్లు కూలిపోయినది.

అమెరికాలో జర్మనీవారి కన్నాగములు.

లండన్ ఆగస్టు 18:— జర్మనుల పన్నాగముల నుండి కొన్నిటి న్యూయార్క్ వర్తకములకు ప్రకటించెను. బ్రిటిష్ పార్టీ ప్రాజెక్టులు కంపెనీలతో చేసిన ఖరారునామక జర్మనీవారికి దొడ్డి కేసులను మొదలగు వారు గొప్పకొనిరి. మెక్సికోపట్టణముననున్న హెంబర్గ్ అమెరికావైపువారి ప్రతినిధియగు హెన్రీ గారితో నీ ఖరారునామా నన్నెద్దము చేయబడినది. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములవారు మెక్సికోలో ఆ ఖరారునామక ప్రాజెక్టులను చేయమని పుచ్చుకుంటున్నారని తెలిపిరి. ఇతరము పూర్వోక్తమొకటి నాటికి 20 పిండులకు ఇతరదేశాలకు, ఈ కంపెనీవారితో గత జూలై నెలలో ఫిరంగిమందుకొరకు ఎట్లా ఎక్కువ పొజివు కంపెనీవారితో నడుచు వ్రాసికొనిరి. ఈ కంపెనీవారి అభ్యుత్థాను ఆంగ్ల భాషలో పాతదై యున్నందున తనకుండు ఆంగ్ల భాషలో అందించు అస నరుము కలగజూపుదులను మిక్కిలి అహంకారముతో నున్నాడు. ఖరారునామా ప్రకారము పని జరిపేటట్లుగా లక్ష డోలర్ల ధనము ఉంచుటకు జర్మనీవారి ప్రతినిధి రేపిడు ఇచ్చెను. జర్మను వారి వారి కచ్చేరిలో నుండు ఒక ఉద్యోగిగదవు కొందఱు అమెరికావారి గూఢచారులు పోయి మేము జర్మనీవారి ఏ టెంట్లలో చెప్పగా అమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములలోనున్న జర్మను ఉద్యోగులకు దొంగ ప్యాసు పోర్టు కావలయునని ఆతరు వారికి చెప్పెను.

జర్మనుల కుట్రలు

లండన్ ఆగస్టు 19:— న్యూయార్క్— యుద్ధము జరుగక పూర్వము చాల నెలల నుండియు జర్మనులు కుట్రలు చేయుచుండిరియు, వారి గూఢచారులు తిరుగు చుండిరియు తెలియవచ్చుచున్న అంశముల నాకాదబాధి కావలయును తెలుపజేసే సంఘమునకును తెలియజరచలే నది తెలిపెందుల విశేషముగా గోరెట్లు తెలియజేసిరి. అమెరికావారి యుద్ధనామక గూఢచారి విరమణలన్నిటినిరహస్యముగ గ్రహించుటయు, కొన్ని వారు వాస్తవముల వాడు కయును, నికరమందగ కొంతభూమిని సుపాదించుటయును మొదలగు అంశములకొన్ని జర్మనులు ప్రయత్నములు సలిపి వెనామాకాలకును కాపునలక్రింద నుండియెడల నికరమగు వద్ద భూమి చాలవరకు జర్మనీవారికి సహజము మొదలగు.

డెన్మార్కు

డెన్మార్కు- తపాలు.

కోపెన్హేగెన్ ఆగస్టు 19:— ఇంతటినుండి డెన్మార్కు భాషలో తపాలు వార్యులందఱు బ్రతుకు పంపబడనని డెన్మార్కు పార్లమెంటు జరగలు గాను చెప్పచున్నాడు. ఈ తపాలు డెన్మార్కువారి యెడలనే పంపుదురు.

చెన్నపురి

బొలారములో యుద్ధప్రదర్శనము.

నెలెండరావారు ఆగస్టు 20:— యుద్ధసహాయము పిస్తే ప్రభుగారు బొలారములో ఆంగ్ల ప్రతినిధి మండిమున నొక ప్రదర్శనము జరిపిరి. 12000 మంది ప్రజలచేటికి రచ్చిరి 1,000 లు వమాలెనది. పిస్తే ప్రభుగారు రుద్రానికి వందన ముల నాచరించితిమని ప్రకటించిరి. మొత్తము మీద ప్రజలు నెత్తుగిగిన మెలగిరి గాని శ్రీవైభాముగారు కచ్చిరప్పడు మాత్రమే ప్రజల బుద్ధికలను వాటి ముగిరి.

ఇంజనీరింగు.డిప్లోమారు బడసిన.

రాజాబహదూరు పిల్లగారు.

పురుచ్చేరి ఆగస్టు 21:— మార్చెల్లు విశ్వవిద్యాలయమువారివలన ఇంజనీరింగు డిప్లోమానుబడసిన రాజాబహదూరు పిల్లగారు పరామనేనిలోని ఫిరంగిదళమున చేరిరి. ఈయన పురుచ్చేరిలో నుపాధ్యాయవర్గమునకు చేరెనట్టి మునుగేటి పిల్లగారు తమవారు.

బొంబాయి

బొంబాయిలోని చిత్రకళల పాఠశాల.

బొంబాయి ఆగస్టు 20:— బొంబాయిలోని చిత్రకళల పాఠశాలలోని విద్యార్థులుచేసిన వస్తువులు ప్రదర్శింపబడుచున్నవి. నగలు మట్టిపాతలు కర్రయిన నగిషీలము చిత్రపటములు ముగున్నవని బాగుగా చేయబడినది చాల గలవు.

శ్రీ వెల్లింగ్టన్ ప్రభుగారు.

బొంబాయి ఆగస్టు 21:— శ్రీ ప్రభుగారు శేతుదయమున ఉయరఖాడీలోని చెరపాలకు వెళ్లిరి. ఖుమదీయ పని చేయుచున్న వివిధప్రదేశములను శ్రీవారు చూచిరి.

జమఖండి సంస్థానాధిపతి.

పూనా ఆగస్టు 20:— జమఖండి సంస్థానాధిపతి గారు యుద్ధరంగమున కేసులకు ప్రయత్నములను మునుగా చేయుచున్నారు. ఆయనకు సంఘము నెర్పరచితమస్థానమున రాష్ట్రపాలకమును చేయుటకు నియమించిరి ఇతరులకు పుట్టిన తమవారును రామచంద్రరావులని నామకరణము చేసిరి. తల్లిజనన చూచకముగ వీరు కమసంస్థానములోని ప్రజలకు కొన్ని సౌకర్యములను కలిగించిరి.

అత్తగారు కోడలియొకలు కాల్పుట

బొంబాయి ఆగస్టు 2:— బ్రాహ్మణ సంస్థానాధిపతి గారు లక్ష్మీపూర్ణ యెడలంతయు కాలింగిన అమెరికా గోడలూరు వైద్యశాలకు తీసికొని వెళ్లిరి. అమెరికాదనుమున చనిపోయిరి. నామక వాయువలీనిన కిందనాయులు పోసి అంటించిరి. అమెరికా జనైటు ఎదుట మరణ వాజ్మ్యమిచ్చిరి. అత్తగారికిగూడ కాళ్ళయిన కాలింగరులు తుల్యుచి. నాకోడలు ఆర్యపూర్ణ చేసిన బోగా శేకు మంటలపై ప్రయత్నించితిరి. అంతవలన నిట్లుకాలింది అని అత్తగారుచెప్పిరి.

బ్యాంకుసాము వాడుకొనుట.

కరాచి ఆగస్టు 20 — సిండ్ బ్యాంకి దివాలా తీసెను. సింథాంబదాన్ అనునతడు యాబ్యాంకి కొంతకాలము మేనేజరుగ నుండెను. విల్లియము, వాట్సనుకంపెనీలగూడ కొంత కాలము పనిచేసెను. బ్యాంకిసాము వాడుకొనిన. అది ఇతని ప్రైవేట్ కేసుచేయబడెను ఈ కేసుచాలాకాలముక్రిందట దాఖలు కాబడెను. నిన్నటికోజు ముద్దాయికి 2 సం॥ల కారాగృహ వాసము : ధింపబడెను. ఈ కేసును తగ్గించుటకై ఇతడు అట్టిని దాఖలుచేసుకొనెను.

తమయిచ్చవచ్చిన అధ్యక్షు నేర్పరచుకొనుటకు స్వాతంత్ర్యము.

బొంబాయి ఆగస్టు 20:— తమయిచ్చవచ్చిన అధ్యక్షు నెన్నుకొను స్వాతంత్ర్యము తమకొనరుమని దొరతనమువారి కోరికలకు కలకత్తాగారిని బ్రోచి మ్యూనిసిపాలిటీవారు కోరినిచ్చియిరి.

ఆరోగ్య విషయము నారయుట కొకమంత్రి.

బొంబాయి ఆగస్టు 21:— ఆరోగ్యశాఖను, దానికోక మంత్రిని ఏర్పరచుట కొక పద్ధతిని బోధాదాశ్వాస కాని టరి ఎడ్వైజరుగాను సిద్ధపరచిరి. ఈ శాఖలో మంత్రికాక తరతర ఉద్యోగములు ఒకకానిట కవిమరకు మొదటితరగతి డాక్టర్లు రెండవతరగతి డాక్టర్లు కానిట ఇక పైకర్లు, ఆరోగ్యము నారయుటకై ఇంటింటి తిరుగుటకొక శ్రీ. ఈ పద్ధతి మహారాజావారి విమర్శనములొనర్చిరి. వారనుమతించిన యెడల యీ శాఖకు పాలు 1 కి 800000 రూపాయల వ్యయముగను.

శాంసను కేసు

బొంబాయి ఆగస్టు 21:— ఈ కేసును గూర్చి బొంబాయి నగరాభివృద్ధి సంఘమువారు శేతు మరల చచ్చిరి. ఈ కేసులను పోలీసువారే పరిశీలించెదరామని మరల దొరతనమువారికి వ్రాశునలయును. ఈ కేసు తేలువరకు శాంసనుపడినము జరుగుటకు కొంతమంత్ర నియంత్రణయు తీర్చిదిచ్చిరి.

స్థానిక సంస్థలు.

బొంబాయి ఆగస్టు 21:— స్థానిక సంస్థల పరిపాలనమొకను బాగుగా నుండుట ఎట్టిమాన్లు లవరమో దర్శించుటకు బొంబాయి దొరతనమువారి రధికారుల నదికారులను చేర్చి యొకసంఘము నేర్పరచిరి.

ఒకడు తన భార్యకు తు క నులిమించుట.

బొంబాయి ఆగస్టు 20:— ఇటీవల నోకు తన భార్యకు తు క నులిమి చంపిన వివరము ప్రకటించబడినది. వానికి యాజ్ఞేవ ద్వీపాంతరవాసము విధింపబడినది.

ఆంగ్ల దేశ సిల్వికార సంఘము

బొంబాయి ఆగస్టు 21:— ఇంగ్లాండులో నున్న ఫిరోజు పుర్సోజ జలాసరా ఎ. ఎస్. ఏ. ఎస్. ఇ. గారు ఆంగ్ల సిల్వికార సంఘమున సభ్యులుగా చేర్చుకొనబడిరి.

బొంబాయి రాష్ట్రమునందలి శత్రు చేరేయులు.

బొంబాయి ఆగస్టు 20:— బొంబాయి రాష్ట్రమునందలి శత్రు చేరేయులను బెల్గాములోను ఇంకా సలములలోను నిర్బంధ వాసమున నుంతురని తెలియుచున్నది.

పూనాలో పురని గృహసంఘ శాసనమును అనుమతించి తెచ్చుట

పూనా ఆగస్టు 20:— వైశాసమును పూనాలో అయిలాలోకి తెచ్చుటకు మ్యూనిసిపాలిటీవారు దొరతనము వారికోరిరి. ఈ శాసనమును ప్రజలకు బోధపరచుట కొక సభగా వింపబడినది. వెకక్రంక్రు వచ్చిరి. ఉపన్యాసుకని ఉపన్యాసము సభికులకు వివరపరచెను. సభను పొడిగించుటకు నిశ్చయింపబడినది పురని గృహ శాసనమును గూర్చి కొన్ని ప్రతిపక్షములు పక్షపాతముతో కడియో వ్రా: బడినదియు అంతలకు తానెంతయు చింతించుచుండినది ఉపన్యాసుకును చెప్పెను. అంతల కొంతకడకు వ్యాపివాడము జరిగెను. తరువాత సభ ముగియబడినదిను, పొడిగింపబడెను.

హాజీర యాదాకుల కాగ్రహము.

బొంబాయి ఆగస్టు 21:— ఘానాకల ఏజెట్లగు టిక్కరు, మారిసు కంపెనీవారు ప్రయాగమున వాకపోకల కొక్కపాఠే టిక్కెటుకొనలేని నిర్బంధించుటచే హా: ప్రమాదీపలకు చాలవాగ్రహము కలిగింది. శేషజీకో: యొక సభచేయుటకు అంజునాన ఇష్టమువా రంగీకరించి

శ్రీ వెల్లింగ్టన్ ప్రభువంశపులకు చాయాపటము సమర్పణము

బొంబాయి ఆగస్టు 21:— ప్రకాశక సంఘము: మన శేతు చాలమంది నిమ్రుల శ్రీ వెల్లింగ్టన్ ప్రభు: దంతుల చాయాపటములను వారికి సమర్పించిరి. “మీరు మా రాష్ట్రమున చేసినపనికిని ఈ యుద్ధ సమయమున మీరు మా దర్శులై చూసిన ప్రార్థనములకును మాకు కలిమా మోదమునకు నూచనముగా మేము మీకు ఛాయా పటములను సమర్పించు చున్నాము. వీరి ప్రబొంబాయి నగరమున దొరతనమువారి కట్టడములలో చోదైన నుంచవలెనని మేము కోరెదము అని ప్రధాన మూర్తి సర్. తెలిసెట్లా గారు నడిచిరి. ఇప్పుడు సాధమున నుంచబడిన శ్రీ సప్తక ఎడ్వర్డు చక్రవర్తిగా యాపటమును వ్రాసిన తెలిసెట్లా అను ముద్రకై ఛాయాపట శీఖరుడే ఈ ఛాయాపటములను గూడ కల్గ ఆరున ఇచ్చెను. బొంబాయిలో నున్నాడు.

పంజాబు

కొట్టభట్టియరు బుడిబోలు కేసు

లాహోరు ఆగస్టు 20:— ఈ కేసులో 4 నుకలను పట్టుకొనిరి. పోలీసు నూపరింపెండ్లెటుగా: శేతున్నాను. ఒకమద్యముఇంటిలో నీరి బంధిపాదుగు సాత్తుగూడ దొరికెట్లు తెలియుచున్నది పోటుకేసులో దొరతనమువారు ఫిర్యాదును వరకు.

రావిమాత్య కేసు

లాహోరు ఆగస్టు 20:— ఈ కేసులో కడ్డీవాగ్ర: చేయు హిరాలాలుకు, ఉప్పువాగ్రపాఠముచేయు: ధి: రత్నచింతు గుండ్రత్తా అను నొకరులను జిల్లా మేజగారి ఎరుటకు విచారణక పంపిరి వారు బామినూరిదల చేయబడగోర పోలీసు వా: తేలించిరి.

గోదుమల ధర.

లాహోరు ఆగస్టు 20:— లాహోరు జిల్లాలో: తురిసింను గోధుమల ధర పోచ్చిరి. ఇప్పుడు రూపాయి: శేర్లు అమ్మబడుచున్నది. వ్యవసాయ బంధుగల జిల్లాలో మాత్రము కొంతమకులముకలి: గోధుమలకు చాలవోట్లు చెడినదిగాని కనువునైతరకు కచ్చుపంటముత్రము బాగుగానున్నది.

సంగ్రహము

సీతకుండ దానా.

చిటిగాండు ఆగస్టు 21:— సీతకుండమునకు ఆదివాడ మునుపటి సామ్రాజ్యములో 10 రు 10 సామ్రాజ్యము మునుపటి సామ్రాజ్యములో 10 రు 10 సామ్రాజ్యము మునుపటి సామ్రాజ్యములో 10 రు 10 సామ్రాజ్యము

బుట్టెడును ఆరెట్టుచేయుట.

గంగులూ ఆగస్టు 20:— నిన్న చుట్టూన్నవాడు కొందరు పోలీసు కాల్పులు/గన్లు, గురువారమున, నాకలూరు వారి పుత్త: భాండారా ముద్రాబడి. ఆరెట్టుచేయుట బాబు దీని వాల్ బిల్లుగాని, ఆరెట్టుచేసిరి. తరువాత నూరు రూపాయలు బావిమనవై విడుదలచేసిరి. ఇండియన్ సినిమాకోడ్లు 2581 కెక్కున క్రెడెట్ ఇతర ఆరెట్టుచేసిరి. మార్కెట్టులో ఇతరులు ఇతరర కాన్స్టేబులును కొలైసని ఇతనివై నేరము మోప బడెను. ఈ నుండి 28 వ తేదీని కొరతబడినది.

సామాన్యులతో పొంగిల నెదిచ్చినందులకు

దొంగతనమునా కొనుగోన బహుమానము.

కలకత్తా ఆగస్టు 20:— కలకత్తాలో దొంగతనము వారిల ప్రకటించి. 22-10-1914 వ తేదీని రాత్రి 9 గంటలకు జిల్లాలో భాగ్యవారు గ్రామమున దొంగలు 'ంగల' కేసు విచారణ నియంత్రణను బాబూ సతీశచంద్ర గంగు (పంచాయతీవాడు) లేచి తుపాకుని చేతిబట్టుకొని తనకుటుంబములో నొకరిని మెట్టపైకించి పిడికొని: వెళ్ళగా నొకచోటబండిలోబురుగుమందులపైబడినవ్యయలోకాశి యొక్క దొంగలను హెచ్చరించి ఆయన 2 సార్లు తుపాకిని గాల్చెను. అంతన దొంగలు పరుగెడి సాగిరి. ఆయన వారిని పోలీసు ముఠాకు సో తుపాకి కాల్చెను. దానివలన దొంగలలో ఒకరికి గాయము తలినది. ఆయనవారు బట్టి పిమ్మట పిల్లని బట్టుకొనిరి వారిద్వారా వాజట్టుసంగతి యం చూచి తెలియబడినది. నొల్లొడో సబుడిబజరులో నిరుడు గ్రామంబడిపోయిన తేదీయున్నది. వీరిలో 4 గురికి ఒకరిని పంపించిరి. బాబూసతీశచంద్రదత్తగారి ప్రైవేట్ సామాన లకుమెచ్చి దొంగతనమువారాయనకు నోడునాంబ తుపా మానుతి యొసంగిరి.

సకపాశ్చాత్యునిపై తప్పుస్పష్టికేసు.

కలకత్తా ఆగస్టు 21:— ఒక పాశ్చాత్య యువకని సుధములకు సమకూర్చుటకెవరో అసామరులు నియమించు వారిచ్చి సామ్రాజ్య అనేక చుకాణములవద్ద ఆ రులుచెప్పి తుపాకులను కొనెను. 17-7-15 నని తపోశ మును వెళ్ళినాపేరు ముసాబీయర్ చెప్పెను. అచట పట్టుకొనిరి. ఇతడిట్లు కొన్ని తుపాకులు బిహారు కేసులలో బండిపోయి దొంగల యొద్ద కొ ఆరి ఫిర్యాదీలు చెప్పి. కొందరు సామ్రాజ్య తల్పి: కేసును కిడుస్తేటుకొల్లలో మేజిస్ట్రేటుగారు చేయుచున్నారు.

క్రాలోనుండు శత్రుదేశీయుల కుత్తరువు.

కలకత్తా ఆగస్టు 21:— ఈనెల 15వతేదీ మొదలొక లా మిరీదేశమును విడదొకతెను. లేచా మిరు తున నుంబుడుదురు—అని పోలీసు కమిషనరు తెలిపెను.

యకుపత్రికా సంపాదకుని

వ్యాధ్యాధిపతి ప్రశంసించుట

కలకత్తా ఆగస్టు 21:— వాయకు ఆన దేశభాషాపత్రి వికడగు బాబూ పంచగౌరి తెనెర్ గారిని భరణతు ఆహ్వానించుటకు గూర్చి నిన్ను విచారణ జరిగినది. యు వ్యాధ్యాధిపతి మునుపే కేసు పోలీసు వారి కేసుము లని తోచిన వ్యాసములలోని భాగములను గా కంకలో వారల పేమియును కనబడె. కాన సీయన భరణతు కట్ట నక్కరలేదు. ఇయన తాలి యగు పత్రికా నిర్వాహకుడని నే యు గాన సీతకు కాగ్యరియాహుడుగా నున్నంత లోపమేమియును కలగదని నేను చెప్పగలనని త్రి కేసుగారు చెప్పిరి.

సీమా

ఇద్దరు సామ్రాజ్య శాసనభ్యుల కులావధి

సింలా ఆగస్టు 20:— 507 ఆల్ ఇమాముగారు 507 విలియం క్లాక్ గారును నవంబరునెలలో తమసభ్యతను వదల వలసి యున్నారు. 5-9-15 న జరుగు కాసనసభయే వీరు మాజి రగు కడపటి 507.

రంగుసామానులు ఎకమటి నిరోధించబడుట.

సింలా ఆగస్టు 20:—రంగులు, తారునుండి బేయబడిక రంగుసామానులుబ్రిటిష్ ఇండియాకుండి ఎగుమతిచేయగూడ దని ప్రకటించబడినది.

మ.ట.లు.

సింలా ఆగస్టు 20:— 08 వ తేదీతో అంతకు వారమున ఆసాములో లక్ష్మీపురము కామరూపము గారా కొండలు పీడియండవల వరదలు కచ్చివె. చేపారులోచాంప రాను మార్పును ముజఫర్ పూరు ధర్మంబెల్లాలోగూడ వరదలు వచ్చినవి. తూర్పు బంగళామునగూడ కొంతవరదవచ్చును కలి గినది. ఉత్తర హిందూస్థానున వర్షముచాలాదు కంయుక్త పరిణామాలలోను కంబాలులోను వాయవ్యపహిష్ట రాష్ట్రము నకు వర్షమువరముగ కాదతెను తక్కినచోట్ల సస్యము కూలముగ కచ్చింపినది. ధరలు తొందరగాలేవు. టిప్పురాలా కొంతభాగమును కర్షములేన. ఒకస్థాలోని బా.సోరు జిల్లాలో గూడ కరువు పడుట చేయుపబడుచున్నది.

వోల్టర్లకు ప్రయాణపు సౌకర్యము.

సింలా ఆగస్టు 20:—తమకు వోల్టర్లకు యిచ్చుటకు ఎకరైన ఎకరైన గుట్టుముల గుట్టువు బండ్లను గాని మరి యే బండ్లనుగాని పంపినను మరియెట్టి ప్రయాణ సౌకర్యముల చేసినను మరెట్టి ప్రయాణ కృత్యముల నైక చరించినను ఆట్టి వారిచ్చిన వోల్టర్లంతమాత్రమున చెలవు. ఆ ఆగమిచ్చు సకరణు సామ్రాజ్య శాసన సభవారు చట్టములోచేసేయు న్నారని వివరించుచు ఆసభరణలను దొరతనమువారు ఇండియా కెజిట్లో ప్రకటించిరి.

ప్లేగువలన మరణములు

సింలా ఆగస్టు 20:—ప్లేగువలన చావులు ప్రతివారము అధికమగుచున్నవి. 14-8-15 తేదీతో ఆఖరు ఆరు వారమున ఇండియా అంతటిలో 1047 గురికి ప్లేగు వ్యాధి సోకినది. వారిలో 677 గురు చనిపోయిరి. బొంబాయి రాజధానిలో 778 గురికి తగినది. వారిలో 165 గురు చనిపోయిరి. ఇతర మండలములలో చెన్నరాజధాని 83, బెహార్ 4, సంయుక్తరాష్ట్రములు 16, మైసూరు 51 మైకరావాద్ 51.

యుద్ధ వార్త

సింలా ఆగస్టు 21:—ఇండియా మంత్రిగారి వద్దనుండి క్రితాజ్ఞప్తినధిగారి కిట్లు తెలివార్తవచ్చినది:—

లండను ఆగస్టు 19:— రష్యావారు తీవ్రతగ నెదిరించినక జర్మనీవారు కొవ్వొను అచటనున్న అగ్గికోటలను పట్టుకొనిరిని జర్మనులు ప్రకటించిరి. కాని నీ మె సుకు ఖడిపక్కునున్న కోటలన్నియు మాస్కోవీసుగా నే ఉన్నవి. కొవ్వొద్ద 11 కోట్ల తీవ్రమగు పోరునరిగినది శత్రువులలో చాలమంది హతులైరి. చివరకు సీమెకుకు ఎడమప్రక్కనున్న కోటలలో జర్మనులు ప్రవేశింపగలిగిరి. జెసియాకు ఎడమప్రక్కనున్న నదిని దాటవలెనని జర్మనులు ప్రయత్నించుచున్నార. కాని రష్యావారింకను అచట కొంత ప్రాంతమున ఎదిరించుచున్నారు. రిగా, జెకోబస్టు ప్రాంతములలో మార్చిమియు లేన. విడ్విన్ స్కుప్రాంతమున నేరూ ఉత్తర రంగమున జర్మనులు తలపడబోగా మేము వారల తిరిమిమి. వారుబగ్ నరులకు మధ్యమున తీవ్రముగ పోరుజరిగినది. ఒక సారి మాకును ఒకసారి వారికిని బయము కలగుచున్నది. బీల్ స్టార్ బీ వి స్కు మా గ్గ మున పశ్చిమమున శత్రువులు తీవ్రముగ తలపడిరి. అని రష్యావారు ప్రకటించిరి. మేము రష్యావారిని బ్రెస్టు:టోపిస్కు ఎమటి తావునకును, వాల్డోవాకు తూర్పునకును తిరిమిమి. బగ్ నదికి ఎడమతట్టున ఫోలోం, బ్రెస్టు:టోపిస్కు ఇనపదారిమీద తూర్పుగ మేము ముందుకు పోగలిగిమి అని జర్మనులు ప్రకటించిరి.

ఫ్రాన్సురంగము.

వాన్ జెన్లో సాంజె వాల్క్ బ్రాంతమున మే మిటీరల అక్రమించి సానములలో జర్మనులు తీవ్రముగపోరిరి. గాని మేము వారల పోరదోలిరిమి. అని పరరానువారు ప్రకటించిరి.

ఇటలీరంగము.

తార్వికో, కాస్సోమైదానును, ఇటలీ రాయమునకు పోగలిగిరి మెకోటి: కిపల్పుము: ఒకమధ్యస్థా:మున అస్ట్రీయా వారు ఆక్రమించిన గలిగిరి అడియాటిక్ సముద్రములోని రెల్లగో ద్వీపమును ఇరువది అస్ట్రీయావారివాకలును ఒకవిమానమును ముట్టడించిరి. కారి వారచట ఓగకుండ వెడలిపోయిరి. ఇంగ్లాండు:కైకి విమానములు:వను ట.

సుంగళవారము వాటిరాత్రి ఒకజపీరు ఇంగ్లాండు తూర్పు దేశములకు వచ్చెను. ఒకకైస్తవ దేవాలయమున, కొన్ని యిండ్లమున, ఇతరకట్టెములకును కప్పుము కలిగినది 7 రు పురుషులును, 2 రు స్త్రీలును, బిడ్డయును హతులైరి. 15మంది పురుషులకును, 18 స్త్రీలకును, 8 బిడ్డలకును గాయములు తగిలినవి. వీరిలో నైంకల్వోరులేను. అందరకు ప్రజలే.

స్పెన్

స్పెన్ పొరులకు భీతావహములగు లేఖ:ను వ్రాయుట.

డిల్లి ఆగస్టు 20:— మిర్జాపూరు సంకేత స్థలమున ఫలానా ఇంత సామ్యము పెట్టరలెను. లేవన్న మి మటుంబ ములోని వారి కఠకో ప్రాణా పాయమును కలిగించె దము. అవి డిల్లిలోని భవిష్య కం దిరికి ని ట పా లో న నే క ము ల గు పుత్తరములు వ్రాయ బడినవి. ప్రిజ లేమి యును తోచకుండ నల:డి నొంచుచున్నారు. రాత్రులయందు ఆప్తుకులు చా:చోట్ల కనబడిరియు అందువలన చాలమంది కాశలిభటులను నియమించుటకు చందాలు కనూలు చేయుచు న్నారనియు కడంతికలరు. పేషము మహిల్లాలోనివారు 08 వ తేదీని శుభ చేసి చందాలను కనూలు చేసిరి. వారి కాశలి భటుల నేర్పుచి కాపు గాయంచుచు న్నారు. నిన్నరాత్రి 12-30 వ దొంగలు పోలీసువులున్న రను కేకలు వినవచ్చినవి. అదివరకే అలబడికొందియున్న ప్రజలకే వార్త మరింతభీతిని కలిగించినది. చాలమంది ఏడ్వసాగిరి. కొందరు గోలచేయసాగిరి. ఈరవ మొకచోటికండి మరియొక చోటికిగా పట్టణమంతయు వ్యాపించినది. ప్రజలు లాందరులను బట్టుకొని పిచ్చి పట్టి నవారి వలె ఇడ్డనడి కొప్పల కెక్కసాగిరి పోలీసువారవచ్చి ఏమియును తొందర లేదని చెప్పిపిమ్మట ప్రజలయారాట మడగినది

HYDERABAD.

A War Fete at Bolaram Residency.

SECUNDERABAD, August 20.  
The fete organised by Lady Pinhey and held at Bolaram Residency on behalf of the War Relief Fund succeeded far beyond most sanguine expectations of all as will be seen by the following Press Note issued by Lady Pinhey to-day:— Lady Pinhey thinks that all those who have so kindly assisted her in connection with the fete recently held in the grounds of the Bolaram Residency and the public generally will be pleased to know that it has been an unqualified success and as she cannot write individually to the large number of ladies and gentlemen who devoted their time and their energy to the good cause for which the fete was held she takes this opportunity of thanking them collectively through the press. The number of persons who passed the barriers is estimated at 12,000 and the money collected amounts to about Rs. 14,000.  
The various side shows were crowded with enthusiastic spectators and were a model of organization and of unselfish devotion to duty while the generosity of the public has been unbounded. The crowds which attended the fete especially on the first day were on the whole orderly and well behaved and it was only during the time when His Highness the Nizam kindly graced the grounds with his presence and visited the various shows that it became somewhat difficult to restrain their enthusiasm and prevent them from forcing the barriers and putting His Highness to ascertain the amount of their zeal and enthusiasm. His Highness was however quite undisturbed and expressed his entire approval of all the arrangements. The weather was fine though unfavourably hot for the time of the year which made the work of all those concerned with the management of the fete all the more arduous and fatiguing and therefore all the more praiseworthy.

CENTRAL PROVINCES.

C. P. Provides 26 Ambulances For War Purposes.

NAGPUR, August 21.  
In response to Lady Robertson's appeal for motor ambulances for use at the front, 26 ambulances have now been provided and more are likely to be given. The feudatory Chief of Jashpur, the Zamindar of Bhoopalpatnam in Bastar, Sir Dorab Tata and Mr. Balaji Vinayabhuti have in addition to those chiefs whose donations have been previously acknowledged each, presented a motor ambulance; some Chhattisgarh Chiefs jointly one; members of the C. P. Club 1; Nagpur District Council and Local Boards 1, previously acknowledged 3; Kaipur district 2, Drug 2; Bilaspur, Nimar, Akola and Yeotmal districts 1 each, and Warda district 3 of which Hinghatat Tahsil alone has contributed one.

A Benefit Performance.

Last night a benefit performance in aid of the War Fund was given at the Museum by the Young Men's United and Literary Union under the patronage of Sir Benjamin Robertson.



# THE GREAT WAR.

## Another Horrible Crime: A Great Liner Sunk.

### Earl Kitchener's Visit to France.

### German Intrigues in America: Further Disclosures.

[Reuter's Agency.]

#### GREAT BRITAIN

##### British Submarine Runs Ashore.

LONDON, August 20. Admiralty announces that the British Submarine on route for the Baltic went aground yesterday on the island of Saltholm. Fifteen Officers and men were killed and fifteen are missing.

##### Another Wilson Liner Sunk. Crew Saved.

LONDON, August 19. Wilson liner "Serbing" and two small British ships have been sunk. The Crews were saved.

##### Two British Steamers Sunk.

LONDON, August 20. British Steamers "Baron Erskine" 5500 Tons and "P" 3000 Tons have been sunk. The Crews were saved.

##### Another Act of Piracy.

##### White Star Liner Torpedoed.

LONDON, August 19. White Star liner "Arabic" has been torpedoed. White Star Company announces that 375 persons were saved from the "Arabic," and that 48 are still not accounted for. Press Bureau confirms that 48 are not accounted for and adds that 26 American passengers were on board. The "Arabic" is a steamer of fifteen thousand tons, sailed from Liverpool for New York yesterday afternoon and was sunk at 9-15 to-day off Fastnet. She lasted only eleven minutes. She was torpedoed without warning. There were on board no first class passengers; 132 second class; 48 steerage, and 243 crew. There were ample boats on the "Arabic" for a much larger number, and the boats which were floated could easily accommodate the above total.

##### Fate of the Passengers.

Two vessels arrived at Queenstown last evening with passengers and 216 crew of the "Arabic" rescued from one of the "Arabic's" boats. Only five or six passengers were missing.

##### The Survivors.

Appearance of the survivors was most pitiable, in scanty clothing and without hats. Many were injured about the heads and faces and had to be taken to hospitals in motor cars to be attended by doctors.

##### Another Account.

As to the torpedoing, the passengers saw a British liner torpedoed and rushed frightened for lifeboats. They had just adjusted them when the "Arabic" was sunk. The lifeboats and life rafts were quickly launched and the passengers scrambled into them. Many left the water and clung to the rafts. Two sailors swam out and lifted on to raft several women who were shrieking for help. Many ladies were in their berths at the time of the torpedoing and ran on to the deck in their giddresses. They were provided with blankets. An American passenger in a dressing gown said for the splendid discipline of the crew over two hundred would have perished.

##### Official Information.

The officials of the White Star line state that all the passengers on the "Arabic" except eight were saved and landed at Queenstown. Of the eight not accounted for four are Americans.

##### Captain of 'Arabic's' Statement.

The Captain of the Arabic who was injured in the leg said that he did not see the submarine but saw the torpedo approaching the ship. It was impossible to escape. They lasted only eight minutes, in which to launch boats.

##### Assistant Purser's Statement.

The Assistant Purser said that the torpedo hit near the foremast and the boilers exploded. Most of the passengers had just finished breakfast. The starboard side of the ship was torn out.

##### Mining Americans.

The only Americans now missing from among those on board the "Arabic" are Mr. Edmund Woods and Mrs. Edith Bruguere.

##### Sinking of Norwegian Vessels.

##### Indignant Press Protests.

LONDON, August 20. CHRISTIANIA.—The journal "After Post" says the Norwegian people have received with hot indignation the news of the treatment of the Norwegian mail packet by a German submarine. It will be resented from the north Cape to Lindesnas. The injury done to England by grabbing Norwegian mails is immaterial, compared with the damage done to

the country. The theft of neutral mails is not a part of decent warfare.

##### The Danish Mails.

COPENHAGEN.—The Danish Postmaster General asserts that no more Danish mails will be sent to Britain via Norway. They will be despatched solely in Danish vessels in future.

##### "India" Survivors to be Interned. Norway's Decision.

LONDON, August 19. The Norwegian Government has decided to intern the twelve officers and ninety-three men of the armoured cruiser "India" who landed in their own boats. Those whom neutrals brought ashore will be permitted to return to England.

##### Contraband of War. Cotton Included.

LONDON, August 18. WASHINGTON.—The British Embassy announces that the Allies have agreed to declare cotton contraband.

##### Miners' Eight Hours Act. Conference to Consider Suspension.

LONDON, August 19. A great conference of miners will be held at an early date to consider the suspension of the Eight Hours Act.

##### Lt. Col. Swinton.

LONDON, August 20. Lieutenant-Colonel Swinton formerly eye-witness at the front has been appointed secretary of the Imperial defence Committee.

#### FRANCE.

##### Lord Kitchener Inspects French Army. French Generals Complimented.

LONDON August 20. PARIS.—It is officially stated that Lord Kitchener visited the French army on Monday and Tuesday and inspected the British army with M. Millerand, Minister of War on Wednesday. He thoroughly inspected the French front and complimented the generals on the fine appearance and discipline of the troops. He had long interviews with Joffre and Millerand, discussing questions affecting the two armies. Very urgent matters were promptly settled.

##### M. Millerand on the Situation.

M. Millerand speaking at a dinner on Tuesday evening said Lord Kitchener's repeated expressions of admiration and confidence would be a recompense and encouragement to the troops. The enemy was no longer nursing illusions but was already seeking to excite pacific demonstrations among neutrals and belligerents. But the troops, people and Government of France were more than ever resolved not to lay down their arms till the goal was reached even if the way were as long as the road to Tipperary.

##### Lord Kitchener's Reply.

Lord Kitchener speaking in French replied that after seeing the French armies he was more confident than ever of final victory. He reiterated that Britain was resolved to make every effort to aid her faithful ally, and reach the goal.

##### Interesting Details of the Visit.

While inspecting the French front, Lord Kitchener wore the French War Medal of 1870 above his British Orders. He did not conceal his joy in again being in the midst of an Army in whose ranks he had once fought. After reviewing a Division, including the African troops, Lord Kitchener spoke in Arabic to an Algerian Officer, saying that the Chiefs and native soldiers could be entirely confident of the final success of the Allies. The Officer, after a moment's astonishment, replied that they were all absolutely convinced of ultimate victory. While another Division was inspected, M. Millerand, standing in front of the Colours, decorated Major-General Yarde-Buller and Colonel Fitzgerald with the Legion of Honour.

There was a significant scene on Monday afternoon. The day was closing over the undulating plains of Champagne when Lord Kitchener arrived at the encampment of the Cavalry Division. He left his motor car, and advanced to meet the General Commanding, whom he saluted with a fine swing of his sword. Lord Kitchener recognised in him General Baratier, a member of the Marchand Fashoda Mission, and shook hands with him. He recalled how their careers had touched on African soil, and asked after General Marchand, who was now a Divisional General. Then the cavalry galloped past.

When Lord Kitchener bade farewell to General Joffre at Bar-le-Duc on Tuesday evening a Company of Infantry all decorated for valour, formed a Guard of Honour.

#### TELEGRAMS.

It was impossible to keep Lord Kitchener's identity secret. The crowd of inhabitants cheered him when he addressed the troops.

In company with M. Hermes and M. Millerand, Lord Kitchener on Wednesday visited the British trenches, inspected the British Flying Squadron and reviewed the troops in the British Cantonment. He was very impressed with their bearing.

A pleasant surprise was arranged for M. Millerand. The Brigade of Guards was massed beside the old Flemish mill, where the British and French Colours were flying. The Band played the "Marseillaise" as M. Millerand passed in front. Then the English, Scottish, Irish and Welsh Battalions marched past M. Millerand and Lord Kitchener, with fife and bagpipes playing the airs of the respective countries, while aeroplanes circled overhead.

##### A Paris Statement.

PARIS, August 20. The Dardanelles communique states that the British left progressed on the plain of Suva.

The Communique announces that quiet has prevailed on the Western front except for grenade fighting in Argonne. The Germans suffered very heavy losses at Lingekopf and Schratzmaennle. Their bodies were strewn over 250 metres.

##### Crown Prince's Failure. Optimism in the Trenches.

ALLAHABAD, August 20. A "Pioneer" cable says: The recent prophecy of the correspondent of the "Central News" in Northern France that the Crown Prince would not achieve the smallest further success has so far been justified. Prior to the anniversary of the battle of Marne the Crown Prince may suffer a reverse comparable therewith. He quotes a French Captain of the Artillery recently in Argonne and Artois as stating that the German losses in the past month were particularly heavy. The opinion is growing in the trenches that the end of the war is in sight. Owing to the German inability to replace the losses a debacle will come suddenly when the lack of reserves will result in leaving a part of the German line insufficiently held. That day is now approaching.

A correspondent at the Vosges front quotes an order recently issued by the Crown Prince: "We shall take, must take Verdun. Then the war will end at the latest by December."

##### Fighting in Artois. Hand-to-Hand Combats.

PARIS.—There was great activity throughout the Artois region. The French stormed a German position in the Souchez region and repulsed several German counter-attacks. The French artillery in various sectors overcame the enemy's batteries. Violent hand-to-hand fighting is proceeding on the summit of Lingé. The French further advanced at Schratzmaennle taking a number of prisoners.

##### Intense Artillery Duel.

LONDON, August 20. A Paris evening communique says: An intense artillery duel continued over most of the front. The Germans in the Vosges limited their action against Lingekopf and Schratzmaennle to a violent cannonade. We took prisoners and five machine-guns during the fight which gained us ground in Artois yesterday.

##### The French Penetrate German Lines.

AMSTERDAM, August 19. Bombardment throughout day by the French between Augres and Souchez is reported in a Berlin communique. The Germans admit that the French after that penetrated the German lines.

#### RUSSIA.

##### The Struggle For Kovno. Dearly Brought German Success.

LONDON, August 19. PETROGRAD.—A communique says: After desperate battles lasting eleven days which cost the Germans enormous losses, the Germans succeeded in occupying the fortifications of Kovno on the left of the Niemen and west of the Jassi stream. The Germans are now attempting to cross this enormous brook where a part of the works are still in our hands. We repulse the Kovno fortifications on the right of the Niemen.

##### Germans Advance in the East.

LONDON, August 20. The Petrograd communique says the enemy continued vigorously to develop the success achieved at Kovno and occupied the town and advancing beyond established himself in the district between the river Niemen and the Vilna.

##### Attacks on Ossowiez Repulsed.

The German attacks on the Ossowiez fortress on Tuesday night and Wednesday were repulsed. Fighting continues on the front from Ossowiez to Brestlitovsk and further south. It is very desperate in some sectors especially where the enemy on Tuesday and Wednesday attacked our troops on the lower Oboer in the direction of Brielsk along the Penezukha Railway and near Vlodava. The enemy has been displaying increasing vigour in attacks on Nova Georgievsk fortifications and on the right of the Vistula and the Narew rivers the fighting has been very bloody. German corpses were heaped up against our entanglements but the German artillery developing its fire silenced our guns and demolished our positions between the rivers Wkra and the Narew.

##### The Russians Retire.

After that the Russians despite all efforts were forced to retire to the right bank of the Wkra. This enabled the Germans to concentrate their efforts against the northern sector of the fortifications between the Wkra and the Vistula.

## TELEGRAMS.

A Naval Engagement in the Baltic.  
The Russians Retire.

PETROGRAD, August 20.

It is officially announced that our warships guarding the entrance to the Gulf of Riga retired after fight owing to the great superiority of the enemy fleet.

## TURKEY.

## Heavy Turkish Losses.

LONDON, August 18.

It is reported in Athens that the Turkish losses in the latest battle in Gallipoli were twenty-seven thousand and that the Turks are anxious about the passage of munitions, which Rumania and Bulgaria have now stopped.

## English Prisoners in Turkey.

## Their Good Condition.

COLOMBO, August 20.

According to a Melbourne telegram Rear Admiral Sir William Cresswell has received a private letter from Lieutenant Commander H. G. Stoker commanding officer of the submarine A. E. Q., which now lies at the bottom of the sea of Marmora saying that the whole of the crew of A. E. Q. are quite fit and are taking their imprisonment in as cheerful a spirit as possible. They have been sent into the centre of Asia Minor to what appears to be a very healthy spot about 4000 feet above the sea level and all the officers and men have been inoculated against typhoid. The daily exercise is as good as they could possibly expect.

The United States Embassy in Constantinople is arranging to send them books which are a much felt want, no other literature is allowed and any newspapers or letters containing war news of any description are confiscated. The officers and men therefore ask that letters from relatives and friends may contain no allusion to the war whatever. Lieutenant-Commander Stoker also states that when he is able to send a report as to the manner in which all had performed their duty he thinks it will speak volumes for the future of the Royal Australian Navy. In many occasions only a matter of seconds separated them from certain death but at the time all hands down to the youngest Australian seaman on board did their work with steady coolness beyond all praise. None of the crew were lost. The officers and men are proud of the fact that the Australian warship was the first British vessel to pass through the Dardanelles and hope that Australia will consider it an honour worth winning.

## ITALY.

## Obituary.

## Cardinal Vannutelli.

LONDON, August 19.

The death is announced of Cardinal Serafino Vannutelli.

## AUSTRALIA.

Australia's Copper Output.  
Arrangement For Local Employment.

LONDON, August 19.

MELBOURNE.—Conferences are proceeding with the object of arranging for the local smelting and refining of the whole Australian copper ore, and also for the local manufacture of copper goods. Fifty Victorian firms have offered to engage in smelting-making.

## PERSIA.

The Bushire Outrage.  
Further Particulars.

ALLAHABAD, August 20.

The following are the particulars of the outrage at Bushire last month in which Major Oliphant and Captain Ranking were killed. In this connection it will be remembered the Bushire garrison has since been increased. It seems that on the 12th July the presence of hostile tribesmen in the vicinity of Bushire was reported to the Residency. Similar rumours which proved to be false had previously been received but in order to verify the report Major Oliphant, 95th Regiment and Captain Ranking, Asst. Political Officer with a mixed patrol of infantry and cavalry went out to reconnoitre. While returning the patrol was ambushed and came suddenly under fire. Close quarters the enemy being well concealed. Both the British officers were unfortunately killed as well as one soldier while two others of the party were wounded. The tribesmen concerned in this outrage have since disappeared.

## AFRICA.

Importance of Cameroon Campaign.  
Stronghold Captured after Heavy Fighting.

ALLAHABAD, August 20.

The London correspondent of the "Pioneer" cabled yesterday:—Next to the campaign in South West Africa the operations in the Cameroons are the most effective of the subsidiary expeditions. Official description of the capture of the stronghold of Garua just published has brought home to the public the vastness of these overseas operations. The heavy fighting which has taken place is almost unknown to the nation at large as the columns attacking Garua consisted of British and Indian officers, West African and Negro troops. They had marched and fought for a thousand miles and in June stood before the enemy for three months. Pits, trenches and wire surrounded the place, but the guns brought with the columns rendered these defences valueless and saved a direct infantry assault which would have cost many lives. The artillery fire was so powerful that the enemy tried to escape across the river to the south but the stream being swollen made a passage impossible. The enemy, therefore, remained in the burning town and finally surrendered. When we entered it

## TELEGRAMS.

was seen that the defences were almost precluded the possibility of infantry attacks succeeding. A succession of pits had been dug lightly covered with spikes and spears planted at the bottom. The obstacles were marked out and ranged to the inch for rifles and machine guns. The destruction and capture of Garua practically ended the serious operations in the Cameroons, and finished the German prestige and influence. A few bands hold out in the hills but are cut off from supplies.

## GREECE.

## Greece and the German Outrages.

LONDON, August 18.

The German Minister in Athens, in a note to the Greek Government, recommends that Greek vessels carry larger national flags in view of the submarine attacks in the Aegean.

## UNITED STATES.

## German Intrigues in America.

## Further Sensational Exposures.

LONDON, August 18.

The "New York World" in its exposures further says that the contract with the Bridgeport Projectile Company was approved by the German Military Attache, Captain Papen and others. It was prepared by Heyman, formerly agent for the Hamburg-America Line at Mexico City, the same man who secured the landing of arms at Puerto, Mexico, two years ago, when the United States was trying to prevent further shipments to Mexico. This Company last July contracted for powder with the Etna Explosives Company whose president a British subject, is now most indignant at the possibility of its output going to Britain's enemies. One German agent gave a receipt for a hundred thousand dollars as a guarantee for the performance of the contract. The "Providence Journal" says that American detectives posing as German agents received from the attache to the German Embassy a list of thirty German officers in the United States for whom the Embassy desired fraudulent passports.

## German Espionage in America.

## President Wilson Seeks Information.

LONDON, August 19.

NEW YORK.—It is understood that President Wilson has requested that certain statements regarding the existence of German propaganda and the activity of the German spy system for several years prior to the war should be submitted to the Naval authorities and the Neutrality Board. These statements refer to attempts to gain secret information regarding American battleships and details regarding the fire, control, &c., also regarding the use of certain wireless stations and endeavours to obtain permanent land stations in the neighbourhood of Nicaragua, which would have been of great value in the event of the Panama Canal being fortified.

## Galveston Isolated.

LONDON, August 19.

LATER.—Owing to the hurricane in Texas, Galveston is isolated, but wireless messages reported that the storm is abating. Houses have been flooded and immense damage has been done. The army transport "McLennan" is now high and dry half mile inland. Several deaths have occurred at Houston, where the damage amounts to a million sterling in value.

## INDIAN TELEGRAMS.

## (NEWS BUREAU.)

## SIMLA.

## War Cable to the Viceroy.

SIMLA, August 20.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—

## Germans Occupy Kovno.

LONDON, 19th August:—A German communique says that Kovno with all forts was carried by assault despite very stubborn resistance; but a Russian communique says that the Russians hold all the fortifications on the right bank of the Niemen. It says:—At Kovno after desperate battles lasting 11 days which cost the enemy enormous losses, the Germans succeeded in establishing themselves in fortifications situated on the left bank of the Niemen. West of Jessin, the Germans are attempting to cross this embanked creek where the Russians still hold a part of the defence works. In the direction of Riga and Jacobstadt there is no change of any importance. In the direction of Dvinsk, the Russians repulsed German attempts to take the offensive in the Upper Narew front and between this river and the Bug there has been continuous fighting with alternating success. The enemy stubbornly attacked on the road to Bielstok and Bielsk from the west. The German communique says that the Germans repulsed the Russians into the advanced positions of Brest Letovsk and east of Vlodawa, and the Germans advanced across the railway between Cholm and Brest Litovsk eastward, that is, on the left bank of the Bug.

The French report says that they repulsed violent counter-attacks on the position recently conquered by them on the crest of Sondernach in the Vosges.

The Italians have made progress near Tolmino on the Carso Plateau. During counter-attacks the Austrians succeeded in occupying an important position west of Macotini. Twenty Austrian naval units and an aeroplane attacked the Adriatic Island of Pelagosa, but the enemy retired without attempting to land. A zeppelin visited the Eastern Counties of England on Tuesday night. Some houses and other buildings including a church were damaged. Seven men, two women and one child were killed. Fifteen men, eighteen women and three children injured. All are civilians.

## TELEGRAMS.

## Hon. Sir Ali Imam.

SIMLA, August

Sir Ali Imam, Law Member, will leave for Ban on the 29th and return on the 5th September for Council meetings. He will retire in the 3rd November and consequently this will be the last of the Council he will be attending as Law Member. He will preside over the Hindu University Select Committee as well as over the Select Committee to deal Inland Steam Vessels Bill.

## Hon. Sir W. Clark.

Sir William Clark, Commerce Member, is also retire in November.

## The Commerce Member's Future.

SIMLA, August

An official announcement may be expected about William Clark's movements shortly. It is believed formed circles that Sir William returns to the Civil Service in an important capacity.

## Banking in India.

## Local Governments Prefer Legal Enactment.

SIMLA, Aug

All Local Governments have replied and given opinions on the question of banking Legislation India and are believed to favour an Act for the determination of the Government of India to avoid controversial measures, the naturally reluctant to proceed with a Bill. Moreover it is only natural that the Government have complete reports of the various liquidations now in progress in Bombay and the Punjab they will finally decide upon their course of action.

## Export of Dyestuffs Prohibited.

SIMLA, A

It is announced that export of dyes and manufactured from coal tar out of British India prohibited.

## Crop Telegram.

SIMLA, Aug

Corps telegrams for the week ending the 14th show fresh flood damages have taken place in L. pur, Kamrup and Garro hills in Assam. Similar damage are also reported from Champaran, Monghyr, Muz. pur and the Durbhanga districts of Behar where rain and floods have damaged the autumn crop to a extent. Floods are also reported from some Eastern Be districts. In Upper India more rain is urgently needed in parts of the United Provinces, Punjab and North-West Frontier Province to facilitate Rabi sowings. Reports from other parts of India show good progress in autumn sowings and prices are stationary. Telegrams have arrived that scarcity exists in some parts of Tipper in Bengal and test works continue in parts of the Balas district of Orissa.

## The Money Question.

SIMLA, August 2

All local Governments have reported on the proposed to deal with the money question legislation of the Government of India.

## Travelling Expenses to Voters.

SIMLA, August 20.

To-day's issue of the "Gazette of India" contains a number of formal amendments to the Imperial Council Regulations of which the following is the important:—

With a view to prohibit the grant of travelling other allowances to voters the following change in Regulations is made.

After clause (2) of Regulations 14, sub-section (1) the said Regulations the following clauses shall be added, namely:—(3) Who makes any payment or promise of payment on account of the conveyance of any voter other than himself to or from any place for the purpose of recording a vote at any election held under these Regulations or (4) who lets, lends or employs hires borrows, or uses for the purpose of conveying any voter to or from any place for the purpose of recording any such vote any vehicle or horse or other animal which is kept or used by any person for the purpose of letting out on hire or conveying passengers by hire provided that nothing in this clause shall apply to (A) Any such letting to or hiring by a voter at his own cost or by several voters at their joint cost for his or their own use or (B) any such use by voter of his own vehicle to convey himself.

The infringement of these Regulations will make the election void. Similar changes are also embodied in all Provincial Council Regulations.

## The Government 4½ Crores Loan.

SIMLA, August 20

A Press Communique states:—"Now that the Government loan of Rs. 4½ crores has been successfully subscribed, and subscription under the ordinary procedure closed, it is desired to remind the public that applications can still be presented through the Post Office up to the 30th October. The principal terms relating to this method of subscription are accordingly re-stated below for the information of small investors:—

## Still Open to Small Subscribers.

The loan carries four per cent interest. It will be repaid in full not later than November 1923; but Government can repay it if they wish at any time after October 1920. Applications must be for even hundreds of rupees and for not more in the case of any one applicant than Rs. 5,000. The full amount of Rs. 5,000 can however be obtained notwithstanding that the applicant still holds, 3½ per cent Promissory notes previously purchased by him through the Post Office. A person desiring to apply should go or send to the nearest Post Office where he transacts savings bank business and pay the full amount which he wishes to apply for. For this purpose only



## TELEGRAMS.

can use the money in his savings bank account if he has one. For every Rs. 100 he pays he will receive Government Promissory Notes for the same amount and these notes he can either keep himself or deposit with the Post Office. In the latter case the Post Office will regularly collect the interest due to him without charge and no income-tax will be deducted from the half-yearly payments of interest. Subsequently if at any time the subscriber wishes to sell his Promissory notes, the Post Office will arrange this for him without any charge. Interest is paid at the end of May and November every year at the rate of Rs. 2 each half year for every Rs. 100 worth of Promissory Notes held. Interest will also be allowed for the broken period from the date of first payment of subscription to the 30th November 1915.

The Government of India are making arrangements for the periodical advertisement of the foregoing terms with some amplification in the English and the Indian Press.

## Plague Mortality.

SIMLA, August 20.

Mortality from plague is again increasing every week and the total for all India for the week ending 14th August stood at 677 against 1047 cases, Bombay Presidency alone having accounted for more than half showing 465 deaths against 773 cases. Other provincial figures are:—Madras Presidency 33, Bihar 4, United Provinces 16, Mysore 51 and Hyderabad 51.

## Weather Report.

SIMLA, August 20.

The All India weather report indicates that the rainfall has increased in Bihar and Orissa, the United Provinces and Central Provinces but there has been very little rain in Northeast India. Some local rain fell in Bengal and Hyderabad and a few falls also occurred in Malabar and in north and southern Madras. The Principal amounts are Calcutta and Bahraich  $1\frac{1}{2}$  inches each, Benares, and Dehra Dun 2.

An increase of rainfall in the West of the Peninsula and in Central India is forecasted.

## DELHI.

## Threatening Letters to Delhi Citizens.

DELHI, August 20.

Numerous letters and post cards have been received by well-to-do persons in Delhi demanding payment of large sums of money to be deposited in the places mentioned in the letters, accompanied with the threat that default of payment would result in the death of some family member or serious injury to property. Great uneasiness and feeling of insecurity has been caused throughout the city. Rumours are life that many places have been visited in the night by Afghans and this has resulted in the people of several Mohallah getting up subscriptions for the employment of chaukidars in anticipation of employment of regular Chaukidars. The residents organised a guard and patrolled the Mohallah.

At about 12-30 last night a cry was raised that thieves were seen running. This had a serious effect on their already excited nerves. Many began to weep and shout violently. The noise spread from one vicinity to another and nearly the whole city was roused. The people ran to their house-tops with lamps in a most frantic manner. It was only on the arrival of the police that their feelings were allayed and they found that the whole affair was a hoax.

## CALCUTTA.

## Notice to Calcutta Enemy Aliens.

CALCUTTA, August 21.

The Commissioner of Police, it is understood, has caused notices to be served to all the German and Austrian subjects in Calcutta to note that within a month from the 15th instant they are liable to either internment or repatriation.

## The Editor of the 'Nayak.'

Exempted from Paying Deposit.

CALCUTTA, August 21.

At the Central Police Court, yesterday before Mr. Keays, officiating Chief Presidency Magistrate, Babu Panchowri Banerji, Editor of the Vernacular Newspaper the "Nayak," appeared to explain why the security deposit for that journal should not be made in the terms of the Press Act.

Before however he could say anything the Magistrate observed that he himself had read passages which the police had termed as objectionable, but he could find nothing wrong in them. So he was pleased to exempt the paper from making any deposit.

## The Magistrate's Compliment.

The Magistrate further observed that he knew the Editor as an experienced journalist and expected that nothing wrong would appear while it was under his management.

## A European Charged with Forgery.

Purchasing Arms for Unauthorised Persons.

CALCUTTA, August 20.

To-day the Magistrate of Kyd Street Court proceeded with the hearing of a case in which P. L. Consley, a Young European, stands charged with having committed forgery for the purposing of cheating. The prosecution pleader in opening the case said:—"That the accused was employed by certain unauthorised persons for purchasing arms. The accused having been supplied with money went to different gun shops and purchased revolvers and cartridges in diverse names. On the 17th July last while he went to a shop he was arrested. The pleader said that the prosecution was in a position to prove that some of the revolvers purchased by the accused were used in certain

political dacoities. Some witnesses employed in different gun shops identified the accused and deposed that the accused went to these shops to purchase arms. Further hearing will be resumed to-morrow.

## Pleader Charged With Assaulting

Constables On Duty.

RUNGPUR, August 20.

A small police force consisting of one Sub-Inspector, one Havildar and a 'posse' of Constables raided the Bar Library Rooms yesterday afternoon and arrested Babu Dino Nath Bagchi, B. L., Pleader, who has since been released on a bail of Rs. 100. The arrest has been made on a charge under Section 353, I. P. C. It is alleged that in the local town market he assaulted two Constables on duty. The case has been fixed for hearing on the 23rd instant.

## Gold Imports.

CALCUTTA, August 21.

It is officially announced that during the month of July 1915 the imports of gold were valued at Rs. 49 lakhs and exports at Rs. 1½ lakhs as against Rs. 112 lakhs and Rs. 49 lakhs respectively in July 1914. Of the imports gold bullion valued at about Rs. 40½ lakhs as against Rs. 88½ lakhs last year was imported mostly from the United Kingdom which sent Rs. 35 lakhs worth of bullion last month as against Rs. 8½ lakhs in July 1914. Sovereigns and other British gold coins valued at Rs. 7 1/3 lakhs as against 22 2/3 lakhs last year were imported mainly from the United Kingdom and Asiatic Turkey. As regards exports gold bullion worth only Rs. 7,400 was exported mostly to United Kingdom as against Rs. 29 1/4 lakhs in July 1914. Exports of sovereigns and other British gold coin amounted to about Rs. 1 1/3 lakhs as against Rs. 19 1/2 lakhs in July 1914. The exports to Ceylon were valued at Rs. 750 only as against Rs. 15 lakhs last year.

## Imports of Silver.

Imports of silver were valued at Rs. 49 1/2 lakhs and exports at Rs. 5 lakhs as against Rs. 79 1/4 lakhs and Rs. 10 lakhs respectively in July 1914. Silver bullion imported was valued at over Rs. 44 1/2 lakhs (of which over Rs. 33 1/3 lakhs came from the United Kingdom) and the Government of India at Rs. 4 2/5 lakhs as against Rs. 3 4 lakhs and about Rs. 5 1/2 respectively last year.

## A Government Present for Bravely Resisting Dacoits.

CALCUTTA, August 20.

The following Communique has been issued by the Bengal Government:—An instance of brave resistance to dacoits has recently been brought to the notice of Government. On the night of the 22nd October 1914, Babu Satish Chandra Datta, of the Khan Khanapur village in the district of Faridpur was roused from his sleep by shouting. He at once proceeded with his gun to the scene of disturbance accompanied by a member of his household and found that a dacoity was being committed. After challenging the dacoits who were guarding the approach to the house he fired twice whereupon the gang took to their heels. He pursued them and fired again this time wounding a dacoit who was subsequently arrested. This case enabled the investigating officers to trace the gang which was found to be responsible not only for this occurrence but also for six other dacoities committed last year in the Goalundo Sub-division. The case ended in the conviction of four persons under section 395 of the Indian Penal Code. As a mark of appreciation of the courageous behaviour of Babu Satish Chandra Datta, Government have been pleased to present him with a double-barrelled breech-loading gun.

## PUNJAB.

## The Ravi Murder Case.

LAHORE, August 20.

In the Ravi murder case to-day Hiralal, money lender, Rikhi Ram, salt merchant, Ratan Chand and Guranditta, servant, were placed before the District Magistrate. Bail was applied for but was opposed by the police at the present stage. The Magistrate will pass orders after further police report.

## The Price of Wheat.

LAHORE, August 20.

Despite the belated rainfall in the Lahore district the price of wheat has hardened considerably and now stands at eight and half seers a rupee. In the agricultural areas generally however the outlook is much brighter than a few days ago and fodder crop is assured though winter wheat crop in many districts is hopeless.

## BOMBAY.

## A Minister for Sanitation.

Proposed for Baroda.

BOMBAY, August 20.

The Sanitary adviser to the Baroda State has prepared a scheme to establish a sanitary department with a Minister of Sanitation. The scheme comprises, besides the Minister, one Sanitary Commissioner, two First Class Health Officers possessing the D. P. H., three Second Class Health Officers, Sanitary Inspectors and a Lady Health Visitor. The whole scheme is under the consideration of H. H. the Maharaja and if sanctioned, will cost Rs. 3,00,000 per year.

## Mother-in-law Burns Her Daughter-in-law.

BOMBAY, August 20.

Latifa Bai, wife of a tramway Inspector, was removed to Goculdas hospital as she was burnt all over her body. She died this morning but in her dying disposition before the Magistrate she alleged that her mother-in-law had burnt her. She threw kerosene oil over her body and lighted it with fire when there was nobody present. The mother-in-law has also signs of burning on her feet and she alleges that her daughter-in-law committed suicide by burning herself and in trying to save her by extinguishing her burning clothes she herself got scars.

## Bombay School of Arts.

BOMBAY, August 20.

An Exhibition is being held in the Bombay School of Arts of work done by students. There are some excellent specimens of work on exhibition consisting of paintings, models of statuary, jewellery, pottery, wood carving etc.

## H. E. Lady Willingdon.

BOMBAY, August 20.

Her Excellency Lady Willingdon visited this morning the Umarsadi prison. Her Excellency was shown round the various wards in which the prisoners were at work by Mr. F. B. Plunkett, Superintendent of Jail and Lt. Col. Kharaghat I. M. S. Her Excellency expressed satisfaction with the general condition of the inmates and the cleanliness of the institution.

## The Chief of Jamkhandi.

POONA, August 20.

His Highness the Chief of Jamkhandi is busy making arrangements for his departure to the front. He has brought into existence a council consisting of Rao Bahadur Moche, his State Karbhari, Rao Saheb Hullykarand, and Rao Saheb Gokhale to look after the business of the State in his absence. His new son has been named Ramachandra Rao.

The Chief has granted some important concessions to the subjects of his State in honour of the happy event.

## The Samson Case.

BOMBAY, August 21.

The Samson case was again discussed by the Bombay Improvement Trust to-day. After a long and lively discussion it was decided to refer the matter again to the Government asking whether the Government assistance promised would be of such a nature as to ensure that the actual conduct of the prosecution would be in the hands of the police. It was decided to grant Samson a subsistence allowance pending a decision in this case.

## Presentation of Portraits to Lord and Lady Willingdon.

BOMBAY, August 21.

Lord and Lady Willingdon were to-day presented with their portraits at the Municipal Hall by a number of friends belonging to all communities who have enjoyed their Excellencies' hospitality. Sir Basil Scott, Chief Justice, in making the representation said:—"Your Excellencies, We whose names are inscribed in this book ask your acceptance to-day of these portraits as testimony of our deep appreciation of the work you have done among us and especially of the fine example of courage you have set to all classes in Bombay since the outbreak of the War. The portraits will, we trust, serve as a permanent assurance to you of the admiration and respect you have everywhere inspired. The replicas of them will, we hope, remain in one of the public buildings of this city as a lasting memorial of the solicitude you have shown for the brave men who are fighting for the Empire and of your unfaltering devotion to your duty in a time of anxiety and peril."

The portraits which were much admired are the work of Mr. Tennyson Cole, the famous English portrait painter whose picture of King Edward VII now hangs in the Windsor and who is staying in Bombay.

## Resentment Among the Haj Pilgrims.

BOMBAY, August 21.

Resentment has been strongly aroused among the Haj pilgrims by the insistence by Messrs. Turner, Morrison & Co., the Steamship agents, on compulsory return tickets for pilgrims. The Anjuman-i-Islam has summoned a protest meeting to be held to-morrow.

## The Constitution of Local Boards.

BOMBAY, August 21.

The Government of Bombay have appointed a Committee comprising of officials and non-officials and representatives of every division in the presidency for the purpose of considering what changes are desirable to effect in the constitution of Local Boards in order to secure a greater measure of progress in the development of this form of local self-government. The members of the Committee will be the Hon. Mr. H. S. Lawrence, I. C. S., Chairman, Mr. F. G. Pratt, I. C. S., Mr. C. N. Seddon, I. C. S., Mr. G. E. C. Hatfield, I. C. S., the Hon'ble Rao Bahadur G. K. Sathe, the Hon'ble Mr. V. J. Patel, Bar-at-Law, Rao Bahadur R. C. Artal, I. C. S., Mir Ayub Khan Walad Jam and the Mir Khan of Lasbela.

## A Case of Throttling his Wife.

BOMBAY, August 20.

The Sessions Judge, Poona sentenced a cultivator aged 20 to transportation for life for throttling his young wife to death. The couple were married when they were young children. The relations of husband and wife were very unsatisfactory and owing to frequent quarrels the wife went away to her father's house but on promise of good behaviour she returned to her husband's. The accused one evening tied his wife by her feet and arms with a pole and beat her with stick and then dragged her out and throttled her to death in the presence of a neighbour.

## SIND.

## New Karachi Municipal Building.

Work to be Done Departmentally.

KARACHI, August 20.

Five years ago the Karachi Municipality publicly exhibited competitive designs for their new offices here including the approved Byzantine Oriental design by an Edinburgh Architect, Mr. Jas. Cumming Wynnes for which he was awarded £ 500. The total cost was not to exceed five lakhs including electric generating plant. In January 1913 Lord Sydenham laid the foundation stone. Latterly the Municipality invited public tenders. Only one was received, that of the local firm of Messrs Mackenzie, Davidson and Co. One lakh and twenty-nine thousand rupees in excess of the estimates to be due the increased cost of building materials. It is understood work may be done departmentally.

## The Karachi Port Trust Building.

The Karachi Port Trust new offices a massive classical modern structure at Overbridge, costing some seven lakhs are rapidly approaching completion. They will be ceremonially opened in December by Lord Willingdon. The Building is one of the finest in India.

జాబులు.

విశేషముల ప్రకటన.

జాబుల కలన కృష్ణ స్వామియ్యగారు :—ప్రకటింపలేనంత  
దలకు చింతించువాడు.

I

ఆర్యచార్య కార్యకర్త

ఆర్యచార్య కార్యకర్త వాడు (శ్రీమతి బి.వి. గారి) కొరతను  
అన్వేషించు.

జాబుల కలన కృష్ణ స్వామియ్యగారు :—ప్రకటింపలేనంత  
దలకు చింతించువాడు.

II

శ్రీమత్య దేవ మహాలక్ష్మి సమాజ పుస్తక  
భాండాగారము.

ఆర్యచార్య అన్నవరము, కొత్తపల్లి రైల్వేస్టేషన్,  
హైదరాబాదు, గోదావరి జిల్లా.

జాబుల కలన కృష్ణ స్వామియ్యగారు :—ప్రకటింపలేనంత  
దలకు చింతించువాడు.

III

విద్యార్థుల సభ.

జాబుల కలన కృష్ణ స్వామియ్యగారు :—ప్రకటింపలేనంత  
దలకు చింతించువాడు.

వృత్తాంత లేఖలు

కడప జిల్లా వార్తలు

శ్రీమత్య దేవ మహాలక్ష్మి

కడప జిల్లా కమలాపురం తాలూకాలో చేసిన యగవల్లె  
గ్రామవాసియగు మాచేల వారి గాదనువాడు మిగులకష్టం  
చి వెయ్యి రూపాయల వెలగలసాతులను గడించుకుంటే  
వాడు నల్లంపల్లి దేవులపల్లి వద్ద స్వభావసిద్ధముగాని దుసాన్ని  
గత్యున్నతై యువకులతో ఎల్లప్పుడు చేరుచుండేది వాడు.  
ఇటీవల నోకవారికి 10 ఘంటలకాలమంత వాడు ముఖ్య  
స్నేహితుడైన నె. ఎ. ముఖ్య యువనితో ఆపల్లెసమీపము  
గానుండు ఎటికిగోయెను. ముగ్ధుడైనవాడు ఆవారిగా  
నిబట్టెయి ఆపల్లెసమీపపు వానితో కనుగొనబడగా గతరా  
త్రి మొకటయ్య వెంటపోయిన వారిగానుంట్టి రాకపోగా  
ఆదే గ్రామవాసియగు వానియొక్క కుమారుడు ఆ గ్రామాధికా  
రులకు తెలిపెను. కావటం, గడ్డలు, వాలుమందు యానవాలు  
బట్టి ఆకళేబరమును పూడ్చి ముండినపుడు వాని కనిపెట్టి  
వైద్యకారులకు రిపోర్టు పంపిరి. వెంటనే పోలీసువారును  
కడప సబ్ మేజిస్ట్రేటువారును కేరళమునకు వెళ్లి విచారణ  
మొదలెడిరి. జిల్లాపోలీసు మాజిక్ డెప్యూటీ డెప్యూటీ  
చే. డి. డోరవారు స్వయముగా అచ్చటికి వెళ్లి ఆనేకమంది  
రైతులను వానితో కాలువల ద్రవ్య కేసును కనిపెట్టిరి.  
ఈమధ్యకాలములో ఆ మొట్టమొదట యువనిని అనుమానము  
మీద పట్టుకొని గా వాడు యావద్వృత్తాంతమును బహుశా  
దొంగిలించుటకై సాత్తులతో కొన్నింటిని హాజరుపరచెను.  
అంతకు ముందు చేసేకొనియుండి ఏర్పాటు ప్రకారము గొ  
ట్టిటి వారాయణ బాలయ్య నువ్వారలు అచ్చటికి వచ్చిరిని  
యు ఆమెగారు కలిసి ఆవారిగాని గొతుకొనిచంపి ఆకళే  
బరముకు బండ్లస్తోలో సాతి మొకటయ్యయనవాడు ఆవారి  
గాని వద్దనుండి తాళపుచెవులను తీసుకొనియుండి వెంటనే  
ఆవారిగాని యింటికి వెళ్లి యింకపెట్టెతాళముతీసి అందులో  
నుండి వెయ్యి రూపాయల వెలగల సాత్తులను యెత్తుకొని  
పోయెననియు వాని వాక్యాలుయు యున్నది. ఈవెట్టబడిన  
కళేబరమును పట్టెత్తడై కడపజిల్లా పోలీసు బంసి యీసేరము  
లో సంబంధపడిన ముగ్ధుడైనవానిని పట్టుకొని ఛార్జి పే  
ట్టగా కడప సబ్ మేజిస్ట్రేటువారు విచారించి యాకేసును  
కడప కేసుకోవారు కట్టుచేసెను. ఈకేసులో పనిచేసిన  
పోలీసువారి పని మిక్కిలి శ్రావణీయును.

గుంటూరు వార్తలు

(వ్యక్తిమతేఖలుని యొద్దనుండి)

శ్రీమత్య దేవ మహాలక్ష్మి సమాజము.

గుంటూరు ఆగష్టు 18:—ఈసంఘమువారు 14-వ తేదీన  
సంతక భర్తయందలిగా భక్తిరూపు శ్రీలక్ష్మి ప్రత్యేకాం  
వ్యాసము నిచ్చిరి. గుంటూరుపురమందలి శ్రీమతి ఎమ్మన  
మంది యానభవన విచ్చేసి దా-భక్తియులం బాంధవ ఈ  
సంఘమువారు కోరుచున్నాడు.

రేలు పేయరుల సంఘము.

ఈసంఘమువిషయమై కొన్ని విషయాలను శేర్పాట్లు  
చేయుటకు 15 వ తేదీన బుధవారం హైదరాబాదు నోక పుర  
జయసభ జరపబడినది. ఆసభకు కొంపలి శోభిలింగముగారు  
అధ్యక్షులుగా నుండిరి. కార్యదర్శి గారు జి. సీతారామ  
రాష్ట్రీగారు ఉపసభ్యులుగావచ్చి ప్రాముఖ్య విత్తుబిబాధన  
లను సమర్థించుటకు నుండిరి. అవి చర్చింపబడినది. కొన్ని  
మామూలతో నిబంధనలను తీర్మానింపబడి సభ్యులచే  
సంగీకరింపబడినది.

ఈ సంఘముకు చేరదలచిన ప్రతిరేలుపేయరును సం  
స్కరణమును ఎరిమిది అశాలు ఇవ్వవలెను. మారు  
గురు రేలుపేయరుల కొక్కొక్క ఇంకా స్వేచ్ఛరు ఈ సంఘము  
వారిచే నియమింపబడును. ఈయన తన వాద్యాలని యుగలు

పాలరావుగా రోక పత్రికను స్థాపించిన ము యిదిగరలో  
వాదనము చేసియున్నాడు. ఆంధ్రవిద్యార్థుల సభాకార్య  
నిర్వాహక సంఘమువారి పత్రిక విషయమై శ్రద్ధాపాత్రులని  
యున్నది కార్యదర్శులు గావనిద్రువులనున్నాడు తేవున్న  
నిదివరలోనే పత్రిక మొదటి నుండెడిది.

ఒకవిద్యార్థి.

రాజమండ్రి దొంగతనమువారి కళాశాల.

వృత్తాంతములు

భూపాల కట్టణము:—“మా గ్రామమున నుమాడు

4 మాసములక్రితం స్పృహకాధికారి నేటివరకు తగ్గక నిజ్యం  
భింది విశేషముగా జరగజు ముందించుచున్నది. ఈ గ్రామ  
ము రమారమి 1000 ఇండ్లుకలదియు 100 జనాభాకల చిన్న  
గ్రామ మాటనల్ల పురజము భీతిచెంది అమ్మవార్లకు నుత్సరం  
వస్తే రాస్తోనల సుఖపుచుండిరి. అనుగ్రహించి యిక్కడను  
దేవత తొలగి ప్రభాలోగ్య మిచ్చుగాక! కాలమానసితి:—యీ  
ప్రాంతమందు రమారమి నెలకొలుపమంది బొత్తిగా వర్షము  
లేదు. ఎండలు అన్న నో ద్వితీయవేసరి ప్రారంభించి గడ్డట్టు  
చున్నది. మొరక గ్రామములన్నియు పుభాలు కాలేదు.  
మెట్టపైట్లు ఎండిపో వారంభించినవి. ఇక నైనను, మేఘు  
దాత అనుగ్రహించుగాత” అని భూపాలకట్టణముండి అనస  
రాల నూర్యవారా. నుణరావు గారు వ్రాయుచున్నాడు.

ఏలూరు అన్నదాన సమాజము:—“ఈనెల

18 తేదీ నుండి ప్రతి రోజులో జరుగుచున్న నూకల బాన  
మాని ప్రతిదినములో అన్న సంతకం చేయుచున్నది. ఇం  
డుకు ఖర్చు రోజు 1 కి రు 5-0-0 చొప్పున సంతకర్తయు.  
నకు ఒకరోజు చేయుచు తలదినవారు ప్రతిసంతకర్తయు సదరు  
మొత్తం గాని ఒకవత్సరమును 100-0-0 మారుపాపాయిలు  
కాశ్యత ఫండు యిచ్చునెడల దాని వడ్డీగో గాని జరుపటకు ఏ  
ర్పాటు చేయబడును. ఈ రోజున ప్రారంభించగా  
ఏలూరు కావరగృహ శ్రీ కందుల రామయ్యగారు 5 రోజులు  
శ్రీ కొత్తనూరు శ్రీ రామయ్యగారు 5. శ్రీ కొత్తనూరు పచారి  
కొట్టు 1. శ్రీ అత్తూరి శేకనస్వామిగారు 5. శ్రీ అన్నంరత్నం  
గారు 5. శ్రీ గుడిమెట్ట లక్ష్మయ్యగారు 2½. శ్రీ గ్రంధి రామ  
మూర్తిగారు 2½ శ్రీ పుట్ట లక్ష్మయ్య వల్లభమాధనరాము  
డు గార్లు గుండుగొల్లు 5. శ్రీ నానకల్ల వెంకటరత్నం గారు గుడి  
వాడ 2. శ్రీ వీరమాచనేరి పట్టాభిరామయ్య పుష్పి వెంకట  
రత్నం గారు పోతునూరు 2. శ్రీ చుండూరి లక్ష్మీ నా  
రాయణ గారు 5 రో శ్రీ గ్రంధి వెంకటరత్నం  
గారు 1. శ్రీ బొమ్మ రత్నం గారు కామవర్మకొట్ట 2½.  
వెరగి 37½ రోజులు భర్తీ అయినవి. 334 రోజులు భర్తీ కాగా  
నే కమిటిసర్వీ కావలసిన శ్రీరామయ్య జరుపబడు. ఇదిగాక  
శ్రీకందుల రామయ్యగారు 10-1 కి రు 1 చొ॥ యివ్వగల  
దిన 18 మాసముల చందాను గారు 12-0-0 కి మృత్యుగల ఒక  
దియం బస్తాను యిస్తానని శుభ వాదనచేరి. మిగతా రు 6-0-0  
లు కూడా పంపబడుల ప్రం యిచ్చె 4 రోజులు దివ్యంగా జరు  
గును. శ్రీపుమ్మరత్నం గారు యిది స్థిరసాధకము కాదనిన్ని  
కొద్దిరోజులలో 1 యకరం మాగాణి పొలం స్వచ్ఛులు యిచ్చి  
దననిన్ని మరొకందరి ప్రోత్సాహ పరచినన్ని వాగ్దత్త ము  
నచ్చిరి. వీరి బౌదార్యము ఈ ప్రాంతమున చాలామందికి విదిత  
మయ్యే వున్నది. అని కార్యదర్శి అన్నంరత్న గారు వ్రాయు  
చున్నాడు.

వ్యవహారములకు సంబంధించిన అన్ని విషయముల విచారం  
చుచు ఆగత్యురగు విషయములను ప్రసిద్ధులుగాకి విన్న  
విందును. ఈ విధముగా పురమందు ఈ సంఘము తత్వమున  
ఉన్నోగియులను నిశ్చయింతురు. ముం బాటిక పనిచేసిన ఈ  
సంఘము పురమునకు నుంచి మహా, ఈ ము చేయవచ్చునని  
మా నమ్మకము.

భజన సమాజము.

మా పురమందలి ఆగ్రహారములో నోక భజనసమాజము  
నెలకొలుపబడినది. ఈ సమాజముయొక్క పంచమ వార్షిక కౌత్స  
వము శ్రీ కొంపలి శోభిలింగముగారియజమాన్యముక్రింద జరుప  
బడినది. నాటిసభకు వెంకటరామి విచ్చేసిరి. ప్రథమమున  
భజనచేయబడినది. తరువాత కార్యదర్శిగారి రిపోర్టు చదువ  
బడినది. ఆంతరము భక్తిరూపు కొండబురగనెంచిరి. వీరిన  
వరికిపురపు కృష్ణమాచార్యులవారిచే రచియింపబడిన పద్యము  
లు చదువబడినవి.

కడపట ఆగ్రాసవాధిపతిగారు సమయానుకూలముగ  
కొంక ముచ్చటించిరి.

సభకు వచ్చినవారికందటికిని పంచకజ్జానును పంచివెట్ట  
బడినది. మంగళశక్తి నలతో సభ ముగింపబడినది.

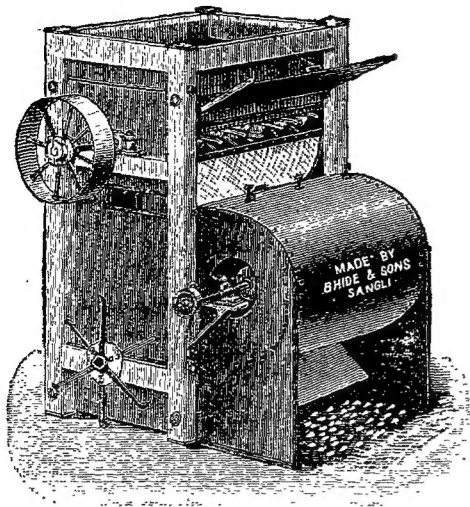
ఒకమరణము.

మాపురమునందలి ఆగ్రహారములో గోనేటిగో మద్ది  
నాగభూషణమును ఒకవై కృష్ణుడు పడి ప్రాణములను గోలుపో  
యెను. ఈతెనకున్న 35 వత్సరములు. కొన్ని వ్యవహారపు  
చిక్కులనల్లకు, మరొకొన్ని యితర కారణములనల్లకు నీవర్తకు  
డిట్టి దామణకృత్యమునకు లోనయ్యెనని వదలి. ఇతను తన  
ఆస్తిని వృథావ్యయం పుచ్చుచుండెడివాడు.



Bhide & Sons, Sangli (Bombay)

Manufacturers of Improved Ground Nut Decorticator or opener



వేరుశనగలను బిలుచు

తనాభివృద్ధినొందినయంత్రము

ఈయంత్రము వేరుశనగలను పగుల గొట్టటముగాను నిర్మించబడినది. అంతటి పవ్వను పగులగొట్టటం దే కుభముగా బిలుచును బో బాని మదగాను రాజధానలం దన్ని భాగముల ప్రతి నికదననది.

మాయంత్రిమును గొనుట మిక్కిలి లాభకరము.

విశేషము లెందుకొన గోరెన ఇంగ్లీషులో మాట వ్రాయించును.

బైడె అండు సన్స్, పాండ్లి, బొంబాయి.

దంత చూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2-0 12-కి రూ. 1-2-0



ఈ దంతచూర్ణము తో పండ్లు తోముటకు లవచిగుళ్లుగట్టిపడును చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించునందును. నోట దుర్గంధము లే యుండును. పండ్ల ముత్యములవలె తెల్లగానుండెను.

సర్వసామాన్యము X వాడుటకు ది యున్నది.

సుఖభోగి మాత్రము.

20 మాత్రముల డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 1-0-0.

కొనుట సవామేములకు ఈమాత్రము బాగుగపనిజేయును కిటిని లెనుచు పుండపడినవోట తైలమును రాయవలయును ఇవిరక్తపుడ్లికి మేహకారక బాధ్యములకుకూడ ఉపయోగించును

అమృతాంజనము డిపో, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్గర్త మానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుత మునకయి యోగ్యతాపత్రములు మాకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు సమ్యక్ముగల వారఃదరు వారి యూహలను, తత్ఫలితములను తెలిసికొనగలరు. దూరక్షేత్రముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమ ములు, యుద్ధసమూచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరీక్షాఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెద్ద చక్కని సీమ అద్దము 6 0 0  
సీమ అద్దము 8 9 0  
సామాన్య అద్దము 2 9 0

ఈ త్రికాలము ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను.

ఆమాభాయి వాగ్భిజీ ఫతల్,

కంంసాద్. ఆనందమార్గముగా, కైరాజిల్లా

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad. Via Anand, Kaira District.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0.



మా తామర తైలము

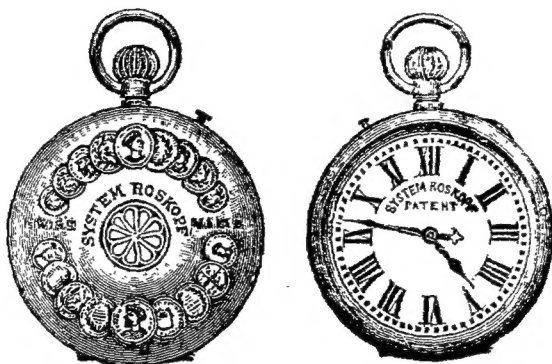
ము బిక్కడ బిచ్చు నాలుగు లగాలకు కొని నాలుగైదు నాడులు రాచినయే దల తామర నిర్మలముగును. నయము కాని యెడల మీ నాల్గులగాలు తీరి తీసికొన వచ్చును.

ఈతైలమును బిగ్గసారివాడిన నుఖపడగలరు.

అమృతాంజనం డిపో 6, తంబుశెట్టిపేడి, మదరాసు

పగులెనిమిది మొదలుతీసిన రాస్తాపు గడియారం.

దీనికి 7 సం. పుత్తకవాడత్రము యవ్వబడును



మంచి.

వెతక.

ఈగడియారముయొక్క వెనుకప్రక్క 18 మెదలులువేసి యుండును. దీనికి వేసుకొని పరుగెత్తినను ధుమికెను గుడ్డుపు సవారి చేసేను నిలచునందా నడుచును. వేలకొలది విక్రయము ఆవుతున్నది. మొరటుపః చేయువారికి కూడ నిండా వుపయోగ మైనది దీని వెల గొలుసుతో చేరి రూ. 2-8-0 విక్రొలియా వాచ్ కంపెనీ, పొకారుకేట మదరాసు.

మోహనీ తైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి వెల 0-12-0.

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మెండుకు చలువ జేయును. కండమును మాన్పును వెండ్రులు పెరుగును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రు కిలు నునుపు దేరుచు. మనోహరముగా నుండును. సువాసన గలిగి యుండును.



అమృతాంజనం డిపో 109 ఫోర్ట్, బొంబాయి. అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టిపేడి మదరాసు.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

[ ౪ వ్య కా వ్య ము. ]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదనెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామములకు బోందినది? మనుజులసీతి మొదలు నెట్లుండె? కులభేదములేకలిగె? భర్తయు తల్లియు మార్పుకొండె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రో? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే బ్రపంచ సీతగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నారు. శ్రేణిమిగుల సులభము. మంచికాగితములవై ముద్రింపబడి నిండు క్యాలికోలై యెడుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-0 కర్పణలు చేత. కలయువారి చిరునామాజ వాయవ్యున.

(4-12-14) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, తెలుగుపండితుడు, మ్యూనిసిపల్ పబ్లికేషన్, కడప.

Advertisement for Sakuntala Hair Oil. Includes an illustration of a woman and text describing the product's benefits for hair and skin. The text is in Telugu and mentions 'Sakuntala Hair Oil' and 'Registered Trade Mark'.



## అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము

లో ప్రఖ్యాతి మైన మందు.  
ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే

తలనొప్పులు, వాయువు నొప్పులు, వార్షపు నొప్పులు, కీళ్లనొప్పులు, నడవాలేము, వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి అమృతము వంటిది. సువాసనగలిగియుండును.

చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు వెలుతము పోగలవు.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభావచీటి మాదిరిగానె మోము గలగడ.

అమృతాంజనమునకు సాటి వేరు లేదు.

అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫ్రేకోర్డ్ బొంబాయి; లేక 6 తంబుశెట్టిపేధి, మదరాసు.

తయారైనది.

యుద్ధచరిత్రము.

సిద్ధమైనది.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు విద్యానంతరైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ వైస్యసేన, ప్రాచీనతీర్థి దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగతము, సంస్కరణము, హింజాత్మ్యధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహమ్మదు, శశ్వరమిమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడియుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలనరవరచుచున్న మహాసాగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్కిలి విషయము లతో ముద్రింపబడినది:—

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు వశోక్షకారణములు; 3. యుద్ధ వ్యూహములు, వానిపటములు; 4. భీష్మ రాజ్యముల వైస్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5. వర్తగుల్ఫ నిర్మాణము వానిపటములు; 6. నానారాజ్యముల వైస్యముల ఛరిగుల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్గుల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను వెలుపు 40) పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణమాలం దపూర్వముగ ముద్రగలదు. పెద్దయొక్కతీయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రపత్రిక సంచిక చందాదారులకు	వెల	0	8	0
అధ్యసంవత్సర	„	0	12	0
ఆంధ్రపత్రిక సంచిక, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	„	1	0	0
ఇతరులకు	„	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడియగోరువా రిప్పటినుండి ముచు (చందాదారులును కానివారును) దిరిగివాస్తులను బంపుకొనుట యుద్ధము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగవచ్చును. దినపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడినవి.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుశెట్టిపేధి, మదరాసు.

## వనోపధి సార్వాపరిల్లా

ఓది తహముంజుల్లు పెత్తురుగిల్లను మరయు కల చర్మకొగడలను వాడుకేమును. కీళ్లనొప్పు, పొరవాముపుపొట్టు కీళ్లనొప్పు, రక్తవివారమువలన గలిగిన అన్నికొగడలను దీనివలన నయమును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడినంత యంత వృద్ధినిగలిగించును. పెత్తురును చుట్టవలది వృద్ధిచేయును. దీనివలన కీళ్లనొప్పులు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

దీని సీసాముందును వాడిన తోడనే శరీరములో నుకవిధమైన మార్పు గనుపించును. కందు పాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగువచ్చును.

సీసా వెల యా. 1-4-0.

నిపుడుకుమందు:—ఇది చర్మమునకుపూర్తిగా బాగుచేసి కొగమును కుదర్చును. భారతముధువల్లిత్రాగు (మందు) నాగవల్లిత్రైలము వైపువలను మందు ఈ రెండుకలిసి వెలకోశులకు పరిపూర్ణము 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, గళక. ఫనసవాడీ, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay

సమీననామము

రసవంతము.

సంగీత నిరసన విజయము.

ఇది నవరసభరితమై, శృంగార, శోక, రస ప్రధానముగా వాలుగంకిముల చక్కని నాటకము. ఇదిపండిత పామరుల కెల్లరకును విశదముగానటుల సులభతైలిని వ్రాయబడినది.

వలయవా రీదిగున అజ్ఞానులకు వ్రాసి తెప్పించు కొనవచ్చును. వి. పి. ఖర్చులు కొను వారే భరించవలయును. 12 పుస్తకములు ఒకే దఫాను కొనువారికి ఒక పుస్తకము బహుమతిగా నియ్యబడును. దీని వెల రూ 0-8-0 లు.

ఆకుల పాపారావునాయుడు,

బ్రిటిష్ రాజమండ్రి.

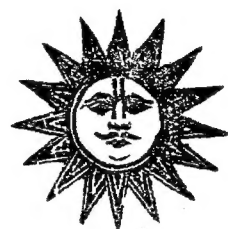
Or

పిల్లారి శెట్టి లక్ష్మీపతిరావునాయుడు,

జనార్దవరెంటు, కాకినాడ.

## కుంకుమపువ్వు

అంబుల



అంబుల

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మానవద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా ర్కును గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ.  
21, హమ్మంపే, బొంబాయి.

## కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంచకి, జ్వాలింతకు కోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యవయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రియముగులచేతను, నవరస సమయములందు దొరకుట దుస్తము మాడిపోయింజలి కస్తూరి యంతర పదార్థము కేవియును కేర్చబడవు. ఇంత వరకు మా తావునూడి కొనినవారల కీ విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవారొకసారి చరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి యా 30-0-0 అమృతాంజనం డిపో, 7, తంబుశెట్టిపేధి, మదరాసు.

ఇశాం! ఇండియానుహిమ. ఇశాం!  
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశేష విశేషములను అనేకశాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోక తేజమును గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ ములో జన్మించిన ప్రతిమనస్సుయందు అవశ్యముగా జగ వలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు.  
వైద్యశాస్త్ర ము: శిశుకో గోవింద్,  
ఆతిథినిగ్రహ బోషధాలయము, 157 గ్రాడ్వే,  
96 మాంటుకోడు, మదరాసు.

నూతన రోమన హాడి.

బేగంసాహిసాహి.



ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి య భాగమునయుండు శోమము ను చెమటలకే కుద్రముగా గలమును. చర్మము యొక్క స్వభావమైరంగునుకాంతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకే. కల రిల్లెలు వె లై 15-0-0 వి.పి. ఖర్చు 40.

వి పండిట్ అంక కంపెనీ, బంబయ్, మదరాసు.